

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe un um. . . . .
Pe o lună . . . 2 .

Nrul de Duminică
pe un an . . . 4 Cor.
Pentru România și
America . . . 10 Cor.

Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Mulțumite publice și Loc de-
schis costă fiecare yir 20 fil.
Manuscripte nu se ina-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Anul XIV.

NUMĂR POPORAL

Nr. 7

Avis abonaților.

Aducem la cunoștința abonaților noștri că peste 8 zile vom trimite tuturor celor cari nu și-au achitat încă abonamentul chitanță (postai megbizás) despre sumele cu cari ne datorează, rugându-i să le răscumpere când li-se vor prezinta din partea oficiilor postale.

Cei cari nu doresc să li-se trimită chitanță, sânt rugați să trimită abonamentul până la 4 Martie n. când se vor expedia chitanțele.

In acelaș timp avizăm pe toți că celor cari vor refuza răscumpărarea chitanțelor le vom suspenda trimiterea gazetei, iar abonamentul îl vom încasa prin avocatul nostru.

Apelăm la sprijinul tuturor abonaților noștri, rugându-i să fie seamă de marile sacrificii ce le aducem în interesul ziarului și să achite sumele ce ne datorează.

Red. și Adm. »Tribuna«.

In fața alegerilor.

Stăm în fața alegerilor pentru camera țării. Organele autorizate ale partidului nostru național, comitetul național și deputații s'au întrunit zilele trecute în Budapesta pentru a face pregătirile necesare, ca ele să nu ne surprindă nepregătiți. Cunoaștem hotărârile lor: *alegătorii români să*

stea strâns uniți și să aștepte ordinele de luptă ce se vor da la vreme potrivită. In aceeaș vreme s'au luat măsuri și pentru convocarea conferinței naționale la Sibiu, în care reprezentanții poporului nostru de pretutindeni vor chibzui în comună înțelegere asupra căilor de urmat.

Vorba e, că alegătorii români să știe că fact rii chemați ai partidului nostru veghiază și că dacă nu văd încă mișcarea noastră prin cercuri, să știe, că ea nu este prinită, nu din pricină că nu s'ar lucra nimic, ci din motive dictate de însuș interesul cauzei. De altfel și până la distribuirea ordinelor conferența unită a comitetului și a deputaților a instituit o comisie de zece cu sediul în Budapesta, care stă în permanență la dispoziția alegătorilor cu sfaturi și orientări, acolo unde e nevoie de ele și până atunci.

Comitetul și deputații noștri, să fim deci siguri că își vor face datoria, dar de pe acum va cam înceta datoria lor și va veni iar rândul datoriei mari a *alegătorilor.*

Vremurile cari au trecut peste noi de când am intrat în lupta electorală, dar mai ales cei patru ani din urmă de strașnică prigonire și de nerușinoase atentate la tot ce e viață românească, nădăduim că va fi deschis ochii fiecărui român, asupra datoriei lui față de sine însuș și față de neamul care l-a născut. Nu va fi rămas credem nimeni care să nu vadă că aici nu mai este vorba de deosebire de principii, de felurite

credințe politice ci de cea mai serioasă *luptă de rezistență națională*, care ca o primedie comună, trebuie să-i aducă pe toți românii, ori care ar fi deosebirile lor de vederi, de temperamente și de convingeri, în aceeaș tabără.

E proclamată sus și tare pe față nimicierea ființei noastre naționale de toate partidele câte stau azi în camera țării și deosebire nu este între ele, decât poate în ceea ce privește mijloacele, cu care ar putea mai ușor ajunge acest scop. Unele vreau adică să procedeze mai domol, ca să nu ne doară prea tare.

Intrebăm, între astfel de împrejurări cum trebuie să l socotim pe acel român care, direct ori indirect, înarmează singur brațul dușmanului, care nici nu se mai ascunde, ci și-se declară pe față? Iată de pildă *legea sufragului universal*, o lege care ni-ar putea scoate și pe noi românii din robia de veacuri, nu dându-ne mai multe drepturi decât altora, căci nici nu le cerem, ci asigurându-ne aceleaș drepturi. Ei bine nu este partid în cameră care să primească acest lucru. Acolo e partidul noului guvern, care a venit însărcinat de Majestatea Sa împăratul cu îndatorirea să facă o lege electorală dreaptă și cinstită, s'a întovărășit însă cu Tisza, dușmanul nostru cel mai neîmpăcat și primejdios, care spune pe față că el odată cu capul nu primește sufragul universal, pentru că aceasta ar primejdi »caracterul național al statului maghiar«, care

„Cătanele“.

De Marian Sasu.

Cât am mai hoinărit și eu în copilărie, cu Ironimu lui Toma și cu Aronu lui Gheorghe. Țiu bine minte, că de cum se desprimăvâra ferita sfântul să ne mai afle cineva pe acasă. Până ce aerul și apa erau mai reci, ne jucam în târgul de vile de-a cotca, sau umblam cât e ziua încoace și încolo pe râuri, căutând cu lăcomie după macriș.

Îndată ce se încălzea cât de cât vremea, ne duceam la vale, la scâldat; și apoi ține-te copile de scaldă până ce rămâneam cârlig.

Dupăce am fost dați la școală ni s'a cam ciontat din vremea hoinăritului. Abea duminicile și sărbătorile, iar peste săptămână Mercuria și Sâmbăta după amiază, de mai aveam vreme să vedem și de plăcerile noastre. Cum dam însă examenul cel mare, din nou era lumea a noastră.

Acum însă, nu ne mai duceam să ne scâldăm în vale, ci mergeam colo departe la Murăș.

— De ce să ne mai scâldăm acuma în vale, unde apa e mică, abea până la genunchi, încât nu te poți corli cum îi data. Haidați mai bine la Murăș, acolo ne putem corli unde ne place și c'o cale învățăm și înțotul! — ne zicea fratele Aron. Eu și Ironim îl ascultam cu plăcere și de aici încolo ne duceam mereu departe la Murăș.

Acolo pe țarmurul lui nisipos petreceam zilele cele lungi de vară, făcând pe zi și câte patru, cinci scalde. Dacă cumva ne săturam de scaldat ne apucam de prins pești cu pălăriile

noastre cele de psie prin cari curgea apa ca prin ciur. Când ne săturam și de pescuit, atunci o luam înainte prin bercurile din apropiere, după ouă și pul de pasere. În meșteșugul ăsta nu ne întrecea nimenea, dovadă halnele noastre cele rupte și genunchii noștri cei roși și belliți, de urcatul cel mult pe arbori.

Dupăce ne uram și de lucrul ăsta, și asta era așa formă târzior spre sară; mânați mai mult de golăteala stomacului, care poate și de scaldă cea multă, începea coalea, și, să ne cânte drăguț, zic o luam încet cătră casă. Cei de acasă presimțind pe unde am vagabondat, se înțelege că nu ne prea primeau bine. Dar de asta ce să mai vorbesc. Las' că mai bine o ști fratele Ironim, a cărui mamă cum îl zăria, de departe îi și răcnea.

— Ce-i hoțul și tălharule, iar ai fost la Murăș? — Nu ți-am spus prăpăditule, să nu mai mergi acolo, că te îneci? — Haida, numai în casă că-ți dau eu ție! Și bietul Ironim o da de belea cu mamă-sa. Tot așa o pățiam și eu, și fratele Aron. Dar cu toată lecția asta, noi nu ne puteam de-bara de Murăș, a cărui apă atât de mult ne plăcea să ne scâldăm în ea.

Așa o duceam noi peste întregă vara, dacă nu cumva venia vre o împrejurare, care să ne mai schimbe modul nostru de viațuire. Și pentru noi mai în fiecare vară venia câte-o astfel de împrejurare. Asta era atunci când veneau cătane în orașul nostru. Atunci să fi văzut bucurie pe noi. De părere bună uitam și Murășul cu apa și peștii din el, și bercurile cu ouă și pul cu tot.

Mi-aduc aminte, că îndată ce auziam, că vin

cătanele la noi în oraș, mai întâi știriceam bine, când și din care parte a orașului vin. Dupăce le știam astea, cu două, trei zile înainte de sosirea lor, făceam planul să le leșim întru întimpinare. Până atunci însă, colindam cu »comisia de încortelare« casele și stradele pe unde avea să pună cătanele. Așa, că noi acuși știam de rost mai toate casele câte cătane au să primească. Ce fericiți ne simțiam apoi, când se întâmpla să pună cătane și pe la casele noastre. Lucrul ăsta nu l-am fi schimbat noi pentru mult.

În ziua când aveau să sosească cătanele, știu că mă sculam mai de timpuriu ca de obicei. Cum săriam jos din pat mă îmbrăcam în grabă, de îmbrucam ceva bine, de nu îmi tăiam deocamdată un călcăi sdravân de plăt, și ca să nu întârziu cumva o luam cu el în mână oblu la Ironim. Aici găseam și pe fratele Aron.

— Gata sânteți măi?

— Gata!

— Atunci haldeți lute să nu scăpăm cătanele! Cu asta o ștergem afară din casă.

Când cătanele aveau să vină de cătră Cluj, atunci o luam în partea aceea a orașului, iar dacă aceștia aveau să vină de cătră Bălgrad, atunci ne îndreptam în sus prin târgul de vile de-a dreptul spre drumul de țară, ce merge dela noi spre Teiuș și Bălgrad.

Când ajungeam în drumul ăsta, de multe ori nu erau mai multe de șapte, opt ceasuri. Noi însă dornici de a vedea cât mai lute cătanele, o luam înainte pe drum, ca să dăm față cu ele. Și mergeam, mergeam frate, până nu mai zăream orașul. Când ne prindea oboseala sau foamea

precum se vede, cere robia politică a naționalităților. Legasem multe nădejdi de trimisul și omul de încredere al Majestății Sale, contele Khuen Héderváry, dar prezența și preponderanța lui Tisza în partidul său, nouile numiri de fișpan, tot creaturi de ale lui Tisza, ne fac ca să ne cam luăm adio dela aceste nădejdi.

Ce să zicem de celelalte partide? Partidul lui Kossuth și alui Aponyi! Și chiar partidul lui Justh? Acesta din urmă a luat acum iar lozinca votului universal, dar cunoaștem și planurile sale, el vrea să dea fiecărui om drept de vot, dar să reducă numărul cercurilor locuite de naționalități, și să le înmulțească pe acele locuite de unguri, ca în chipul acesta să ajungă tot la ținta lui Tisza.

Dar nu și-au dat îndestul arama pe față aceste partide în decursul acestor patru ani de lupte parlamentare? Cum au fost tratați deputații noștri în cameră? Câte batjocuri, câte insulte nu i-s'a adus neamului românesc întreg?

Intr'adevăr numai netrebnic și mișel poate fi românul care uită de toate acestea și pune nișcaiva mizerabile foloase personale mai presus de cinstea neamului său gata să-l vândă, vorba aceea, pentru un blid de linte.

Intre împrejurările foarte grele prin care trecem este deci mai presus de orice îndoială că românul care nu este în tabăra națională, nu se mai poate numi nici moderat nici liberal nici constituțional ci deadreptul trădător, care nu merită să-l lovești decât cu cel din urmă dispreț.

Atragem deci de pe acum atenția fruntașilor noștri dela sate, a cărturarilor, să vegheze și dâșii și să fie în curat din capul locului cu oamenii cari n'au gândirea oablă a datoriei ci o încurcă cu una alta ca să poată vina în chipul acesta mai bine interesele lor personale.

Să luăm aminte!

Făgărașul pentru guvern. În adunarea generală extraordinară a comitatului Făgăraș — care a avut loc ieri — majoritatea covârșitoare a membrilor a votat încredere noului guvern.

Membri români ai conștinței au făcut propunerea să se ia la cunoștință numirea noului guvern, fără să i-se exprime încredere sau neîncredere, dar la votare propunătorii au rămas în minoritate.

»Cu acest prilej — i-se scrie »Gaz. Tr.« despre adunare — s'a văzut aici o scenă care trebuia să învelească chiar și pe un misantrop: ceata domnilor coaliți maghiari, ovrei și sași, cari nu mai mult decât în anul trecut cu multă gălăgie au votat pentru banca națională independentă, iar la alegerea de deputați făceau tărăboi grozav pentru un anumit Halász — kossuthist — acum deodată fiind vorba de pâine și de cuțit, la suflarea mai aspruță dinspre Burgul Vienei, au pus »ambitiia națională« la o parte, votând loială încredere; adevărat au năpârțit cum se cade.«

Prefecții din Ardeal. Se pare că în ce privește prefecții comitatelor ardeleni, contele Khuen-Héderváry a ajuns la deplină înțelegere cu candidații săi. Ziarele cari au relații cu noul guvern publică următorul tablou al prefecților din Ardeal:

Nu se vor schimba prefecții comitatelor Brașov (contele Mikes), Făgăraș (Széll József), Tîrnava-mică (baronul Kemény Ákos) și Sibiu (Thalmann Gustav).

Vor fi numiți prefecți Fejérváry Jenő (în comitatul Bistrița-Năsăud), Erődy Sándor (Murăș-Turda), Betegh Miklos (Turda-Aries), Mara László (Hunedoara), Szentkereszthy Béla (Treiscaune), Mikó Bálint (Ciuc), contele Haller János (Odorhei), contele Bethlen Pál (Cojocna), contele Bethlen Balázs (Solnoc-Dobâca).

Pentru comitatul Tîrnava-mare nu s'a găsit încă candidat potrivit.

În comitatul Albea-inferioare a fost numit prefect, câteva zile înainte, Szász József.

Guvernul desminte.

— Situația politică. —

Arad, 24 Februarie.

Că solidaritatea partidului guvernamental e o vorbă goală și că primejdia ce amenință cu distrugere partidul există aievea, apare neîndoios din graba cu care s'a dat azi un comunicat semioficios prin care se declară știrile despre conflictul înregistrat ieri și azi de toate ziarele, de niște pure plăsmuiri fantesiste. E prea firesc ca guvernul să desminte orice știre care tradează labilitatea situației sale, până când mai speră să poată îndepărta pericolul prăbușirii fatale. E tot atât de firesc însă ca nimenia dintre cei ce înțeleg logica neîndurată a situației insuținabile ce și-a creat guvernul întovărășindu-se cu contele Tisza, să nu dea crezământ astorfel de desmintiri, cari sânt impuse de cel mai elementar raționament de tactică politică.

Zadarnic desminte deci guvernul. Simptomele disoluției partidului său se arată tot mai lămurit. Chiar dacă n'ar fi chestiunea votului universal care să învrăjbească pe conducătorii partidului, este dată cauza inevitabilei descompuneri și în eterogenitatea elementelor cari îl compun. Conflictul inevitabil și fatal ce vor naște, mai curând decât crede contele Khuen, divergențele grave în chestiunea reformei electorale, e accelerat și mai mult de înbrâncirea celor cari obsează azi guvernul cu pretențiile lor impetuoase.

Localurile partidului azi mâine nu mai încap puzderia de naufragiați politici, cari cred a fi sosit timpul să-și părăsească anonimatul obscur în care recăzuseră de odată cu prăbușirea regimului liberal și vin năvalnici să acapareze cu toții un locșor în partid. Nu dorul de muncă, nu omogenitatea credințelor politice și nu însuflețirea pentru aceiaș țintă, i a adus în tabăra guvernului, ci o sete fierbinte după căpătuieli.

ceeace rar se cam întâmpla, atunci zic ne așezam pe marginea șanșului mai răsuflam o leacă, mai îmbucam câte-o țără, dacă cumva ne mai rămânea din pita luată de-acasă, apoi din nou o porneam la drum. De multe ori însă, până ca să dăm față cu cătanele, trebuia ca să facem câte șapte, opt kilometri de drum.

Ba, mi-aduc aminte că într'un rând ne-am dus înaintea lor până la Teiuș, cale de trespzece kilometri dela noi. Vorba e, că noi în ziua acea odată cu capul nu ne lăsăm, până nu dădeam față cu cătanele. Iși poate închipul ori și cine ce bucurie era pe noi, când în sfârșit după atâta zdroabă și osteneală, le întâlneam pe drum venind către orașul nostru.

Acum ne opriam și noi din mers, ne alăturam lângă ele, și-apoi o luam voioși îndărăpt către casă.

Țin minte, că la marginea orașului, cu astfel de ocazii totdeauna aștepta o mulțime de oameni și de copii. Când ajungeau cătanele la punctul ăsta al orașului și începea să sune »banda cătânească«. La primele accente ale »bânzii« întregă gloata aceea de oameni și copii se lua după cătane. Prin asta se naștea dragă, pe ulițele altcum destul de strimte ale orașului, o învâlmășală și inghesulală de să te păzească Dumnezeu. Câți pumni și câte îmboldituri căpătam cu aceste ocazii, numai spatele și coastele noastre știau să spună. Cu toate astea, noi nu ne lăsăm de cătane, ci îi însoțiam până în piața orașului. De aici cătanele se împărțeau, cari încărtau pe la cortelele lor. Cu asta o luam și noi, mai mult flămânzi ca osteniți către casă.

În celelalte zile cât petreceau cătanele la noi, eram tot după ele. Dacă ieșiau afară la »muștră«, cum ne sculam o luam pe câmp după ei.

Și umblam așa ceasuri întregi după cătane, străbătând câmpii întinse, urcând și scoborând la dealuri înalte, cu picioarele goate prin pietri, sbruși și mărăcini, răbdând mai ales sete cumplită produsă de căldurile cele mari ce domneau în acele zile de lulle ori August. Ce ne păsa însă nouă de acestea neajunsuri, nu mai să vedem cum fac »muștră« cătanele. Asta era plăcerea noastră cea mai mare.

Când însă cătanele rămăneau acasă în oraș, atunci le cercetam pela cortele și le priveam cu mare nesaț cum își »puțuluiesc« halnele și armele, sau cum stau în »gledă« la vizită. Cea mai mare plăcere o gustam însă atunci, când să întâmpla să rămâie cătanele la noi în oraș pe ziua împăratului din 18 August. »Păradia« ce o făceau atunci cătanele în piață dinaintea bisericii »poplstașilor«, n-o uitam noi multă vreme. Ce-i drept în ziua aceea și erau ele mai frumos îmbrăcate și »puțuluite«, de gândeai că nu sânt alta, decât oglindă.

Nu-i mirare dară, dacă noi din atâta dragoste și atâta atențiune câtă le arătam cătanelor, ne-am ales de timpuriu câteva cunoștințe din »teorie«. Eram adevărat copii de șapte, opt ani și noi cunoșteam bine pe toți gradații inferiori, ba cunoșteam câți-va și dintre cei superiori.

Iată de pildă cum numiam noi gradele inferioare. La cea cu o stea îi ziceam »fraităr«, la cea cu două stele »căprar«. Pe cea cu trei stele

la gât îi numiam »filăr«. Dacă avea trei stele și un »ștraf« galbin la grumaz îi ziceam, ștrajmeșter. Cunoaștem apoi pe »hoțnogi« sau »laltăni« pe »căpitan« și »maior«. Toasemena știam deosebi și felul armelor.

Ceia cari umblau pe jos se numiau »ghilogași«, ceia cari aveau tunuri »tunari« și ceia ce umblau călare »husari«. Pe »ghilogași« apoi îi împărțiam în mai multe clase. Așa celor cu haine vinețe și șinor galben pe nădragi, le ziceam »lenieși«, celor cu șinor și număr roșu pe șapcă le ziceam »honvezi«, iar celor cu haine sure le ziceam »iagări«.

Din »comandă« încă cunoșteam destule cuvinte. Așa știam »nemțește« pe »haptac« și pe »rut«, pe »marș« și pe »holt« pe »ling« și pe »recs« pe »țu marș« și pe »țu holt« pe »campani marș« și pe »campani holt«.

Comanda ungurească nu știu, că nu ne plăcea de loc. Ba dacă-i vorba s'o spun oablă nici pe honvezi nu-i aveam dragi, căci de multe ori îi numiam, »papricași«, un cuvânt de batjocură pe care îl auzisem și noi dela alții mai mari.

Cu alte vorbe, cât stăteau cătanele la noi în oraș, noi nu mai de ele, de viața și lucrurile lor povesteam și ne interesam. Și era o mare desfătare să ne fi auzit cineva cum mai vorbeam despre lucrurile acestea. După ce plecam cătanele din oraș, din nou ne apucam de plăcerile noastre de mai nainte: scalda și pescuitul din Murăș, ouăle și culburile din berc.

Partidul e sfâșiat de uia și invidie, căci fiecare membru vede în ceilalți toți atâția concurenți și potrivnici. Guvernul n'are destule mâini și n'are destule fărimituri ca să-i mulțamească pe toți, și deja murmurul celor înșelați în așteptările lor crește mereu și pătrunde departe în auzul întregii țări.

Atmosfera e înveninată și saturată de miazmele zavistiei. Explozia nu poate întârzia mult.

Dacă contele Tisza se bucură în mijlocul acestor vânători de interese de o popularitate covârșitoare, nu e decât o dovadă că de el se leagă nădejile lor, ca de omul viitorului. Ei prevăd că contele Khuen va cădea în curînd, doborît de dușmanii votului universal, și-și îngrijesc interesele de cu vreme.

Și nu se înșală în prevederile lor, căci votul universal vine adus de puterea ireversibilă a vremilor și va împărți țara în două tabere distincte: în cea a dușmanilor și cea a prietenilor lui.

Viața politică a avut de altfel o zi liniștită azi, la suprafață. În ascuns însă se prepară evenimente mari dupăcum mari și hotărîtoare sînt și timpurile pe cari le străbatem.

»Partidul național și criza politică«.

Deputatul național, d. A. Vlad scrie azi în »Lupta« un prim-articol cu acest titlu, făcînd următorul tablou al situației:

Dela 1867 încoace nu a fost nici o schimbare politică care să fi reclamat dela noi atîta prudență politică, dar totodată și dezvoltarea unei activități atît de potențate, — ca schimbarea ce se pregătește acum.

Căzînd coaliția dela putere vedem, că supt firma și scutul noului guvern aderenții vechiului regim se grupază supt șefia contelui Tisza, a celui mai neîmpăcat dușman al naționalităților, și mai înveșinat contrar al sufragiului universal; pentru a împedea de o parte democratizarea țării, iar de altă parte pentru a restabili dezastruoasa politică de naționalități inaugurată de Tisza Kálmán.

Mai bine de 30 de ani a dăinuit acest nefast sistem și acum iar observăm tendința vădită de a-l reactiva. Această pornire trebuie să provoace nu numai cea mai cerbicoasă opoziție din partea tuturor naționalităților, ci în mod fatal ne constrînge a ne arunca în brațele contraiilor acestui sistem politic; pentru că asupra unui lucru trebuie să fie în clar toți factorii politici din această monarhie; și anume că *susținerea dualismului, ca și prin jertfirea naționalităților, este o problemă imposibilă și încercările de această natură nu pot avea alt rezultat decât cel mai de săvîrșit flasco.*

Pentru a ne putea, afirma față de aceste tendințe în mod demn avem lipsă de încrederea tuturor forțelor de cari dispunem, apelăm deci la toți românii de bine, ca imediat să se pună pe muncă și să înceapă opera cea mare a organizării naționale. Dacă voim să fim temuți ca dușmani și prețuiți ca aliați, atunci trebuie să ne concentrăm toate forțele, fiindcă cea mai justă și cea mai firească aspirațiune numai atunci poate fi realizată, dacă este sprijinită de forțe corespunzătoare.

Comunicatul guvernului.

Correspondența semioficioasă publică azi un comunicat al guvernului, desmintînd știrile apărute în ziarul vienez »Die Zeit« cu privire la demisia iminentă a ministrului Lukacs și conflictul din sânul partidului guvernamental. Comunicatul spune că între membrii guvernului nu s'a ivit

divergențe nici într'o privință și că știrile ziarului amintit — publicate și de noi — sînt combinații tendențioase, menite să slabească situația guvernului.

Ziarele în ciuda acestei desmintiri susțin informațiile din chestiune și le confirmă prin noi declarații venite dela membrii partidului guvernamental.

Partidul guvernamental bolnav.

Un membru al partidului guvernamental a făcut corespondentului ziarului clerical »A-ny« următoarele declarații:

Nu voi vorbi despre chestiunea reformei electorale, deoarece nu e încă actuală. Congresul din Martie nu însemnează nimica, și nu e decât o simptomă a stărilor bolnave din partid.

Partidul nu e partid de elemente omogene, ci o întreprindere a unor oameni adunați *ad-hoc*, cari după înfrîngerile ce au suferit în vremuri diferite și din cauze diferite, s'au luat acum după urmele contelui Khuen în nădejdea că acum doar se vor putea valida și ei. Imprejurarea aceasta, recunosc și eu, e o slabă bază pentru menținerea partidului. Dar noi creдем, că prin o organizare energetică, prin o campanie repede și neșovăitoare vom putea crea și unitatea de partid și vom trezi și însuflețirea pentru aceleași ținte.

Toată activitatea guvernului însă e împledecată azi de necesitatea de a satisface pe acești oameni cari sporesc în mod îngrozitor. N'avem presă, n'avem organizație electorală.

Oamenii nu vorbesc decât de funcții și de mandate, ca și cum nu s'ar interesa și de alte lucruri. Partidul, din pricina unei conduceri slabe, se descompune cu încetul în elementele sale și astfel deja și eu văd în culori foarte pesimiste viitorul.

»Vaterland« despre noul partid.

Ziarul vienez »Vaterland« scrie următoarele despre noul partid:

În Ungaria aderenții votului universal sînt adînc revoltați din pricina amănării reformei electorale și e o simptomă semnificativă că partidul lui Justh cochetează deja cu socialiștii, ca cu ajutorul lor să poată lupta la alegeri cu lozinca votului universal împotriva contelui Khuen. Contele Khuen e cu toate acestea mulțumit cu toate. Faptul că Sâmbătă, în sala dela »Vigado« contele Tisza a încasat 50 de procente din ovațiile adunării, în vreme ce contele Khuen n'a încasat decât 30 — căci 20 de procente i-se cuvin contelui Zichy — nu-l tulbură de loc pe contele Khuen.

Cei cari au luat parte la adunarea de constituire al partidului național al muncii au fost într'adevăr, în parte covârșitoare, figuri uitate de tot sau numai pe jumătate, ale partidului liberal de odinioară, cari văd în contele Tisza un semizeu, o ființă supranaturală și pe omul viitorului ministru președinte. Acum e rîndul contelui Héderváry ca la îndeplinirea scaunelor de prefecți să dovedească că nu e »Strohman«-ul (omul de paie) contelui Tisza, ci un prim-ministru adevărat și cu adevărat conducătorul statului și că de fapt n'are de gând să redeștepte regimul liberal, ci aievea o direcție nouă, în care poate fi urmat de toți 67-iștii, fără să fie direcția o direcție liberală.

Campania electorală.

La *Cărășău* împotriva lui Pálffy István (justhist) va candida Alexe Pocol (guv.)

La *Turda* împotriva baronului Thorockay Victor (guv.) va candida Várfalvi Mor (justhist).

Contele Tisza se retrage?

Budapesta, 24 Februarie. Fierbierea din sînul noului partid e azi punctul asupra căruia se concentrează atențiunea cercurilor politice. Lukács și aderenții săi au reușit să înfrice pe contele Khuen cu amenințarea crizei de cabinet și l-au constrîns să se împotrivescă în mod hotărît contelui Tisza. Aseară se da deja ca un fapt sigur în cercurile guvernamentale că con-

tele Tisza nu-și va pune candidatura la viitoarele alegeri și că se va retrage din nou din viața politică. Un ziar de seara confirmă informația aceasta și adaugă că ieri au avut loc *grave neînțelegeri între contele Tisza și între Lukács și contele Khuen și că retragerea contelui Tisza va urma într'adevăr.* Cauza oficială a retragerii contelui Tisza va fi vechea lui boală de ochi. În chipul acesta conții *Khuen* și *Zichy* ar ajunge stăpîni situației.

Reactivarea partidului constituțional.

Budapesta, 24 Februarie. În cercurile politice se zvonește, că partidul constituțional al contelui Andrássy va fi reactivat peste câteva zile. Acțiunea pornită în acest scop porcede dela contele *Dessewffy*, fostul președinte al camerei magnaților.

Părintele Hlinka liber.

După o lungă și chinuitoare detenție, părintele Andrei Hlinka, sufletul poporului slovac, a părăsit ieri la orele 8 de dimineață fortăreața de pe malul Tisei, care închide între zidurile ei atâtea dureri, atâtea vaele ale neamurilor oropsite din țara aceasta.

Porțile mari de fier, care l-au ținut zăvorit atîta amar de vreme s'au desfăcut în sfîrșit, dînd drum liber celui mai idealist prizonier, care a suferit vre-odată persecuția guvernelor ungurești.

Sufletul lui nobil, calitățile lui alese, dragostea fără margini, care l-a înlănțuit de neamul său, energia și munca desinteresată pusă în serviciul cauzei, la care s'a angajat cu o abnegațiune demnă de imitat, au ridicat pe părintele Hlinka pe pedestalul sfînt al apostolilor, în același timp însă au îndreptat asupra lui atenția dușmănoasă a opresorilor, cari au și încercat toate mijloacele pentru a face imposibilă orice acțiune a lui.

Fiu al poporului său, a putut cunoaște din frageda copilărie durerile și neajunsurile la care este expus umilul și sărmanul popor slovac și nu odată poate i-au lăcrămat ochii și i a plîns inima, atunci, când sărăcia, flagelul acesta, care lovește încet dar sigur, mîna în largul lumei căduri întregi de frați de ai lui, cu bățul pribegiei în mîna drept sprijin și câteva tinichele în spate, care le asigură fălia zilnică de pâine.

Internatul catolic în care ajunsese mai tîrziu, cu metodele lui moderne de perversitate a adevărului, un cuib periculos de maghiarizare, n'a putut influența sufletul lui nutrit de credința dreptății. Și de ideea sfîntă al libertății. — Inima lui devotată unor chemări alese a rămas refractară la orice tentațiuni de seducere, cari n'au bătut decât să i deschidă și mai mult ochii asupra tendințelor șirete ale educatorilor săi maghiaroni.

Alta era preocuparea lui, alte sferile în care pluteau gîndurile sale curate.

Carierea de preot cu libertatea ei, cu legăturile ei intime și continue cu poporul l'a înlănțuit cu toată puterea de atracție a unui lucru drag.

Modesta casă preoțească dela țară a fost pentru el sanctuarul celor mai nobile porniri, obîrșia celor mai sănătoase îndemnuri, pentru un popor lăsat în voia sorții, un popor cu mult mai sărac ca al nostru, lipsit de conducătorii lui firești: de preoți și

învățători slovaci cu gândul, cu vorba și cu sufletul.

Îșișit de pe băncile seminarului, părintele Hlinka n'a întârziat de a pune în practică frământările lui de ani de zile.

Așezat ca preot în comuna *Sliaci* din părțile slovaciei nordice a început cu un devotament rar acțiunea sa de reînșănătoșare a mult oropsitului popor slovac.

A înființat o bancă cu un capital neînsemnat de 2700 de coroane, care însă a fost un izvor de aur pentru sărăcimea de acolo. Depozitele au ajuns în primii ani până la suma de peste 200 de mii de coroane. *Imprumaturile făcute în mod rațional au împrietărit o mulțime de familii sărace, cu moșii cumpărate dela nemeși scăpătați.* În câțiva ani a creat *unsprezece societăți de consum*, cărora le a dat un sistem de conducere model, așa încât în loc de a pieri, ca ale noastre, ele aduc un nespuns de mare folos locuitorilor, stărpind lepra jidoviască, care se infiltrase și în părțile acestea.

A fost părtaș la construcția celei mai mari fabrici de celuloză din Ungaria, zidită la Rozenberg, o instituție, care hrănește peste oțpsute de muncitori slovaci. Mai târziu, când a fost ales cu însufiețire ca conducător al parohiei din orașul Rozenberg a înființat și aici o bancă, care prin felul ei rațional de conducere contribuie în mod însemnat la ridicarea economică a poporului slovac.

Spiritul lui de întreprindere, la care nu uităm a adăuga calitățile deosebite de frumoase duhovnicești, cunoștințele lui alese și dragostea lui nemărginită ce o nutrește pentru înflorirea neamului său, au creat din toate direcțiile poteci bătute până la locuința lui care a fost un adevărat loc de pelerinaj pentru orice om necăjit, pentru orice ființă fără sprijoană.

Grija aceasta părintească pentru neamul său a trebuit să-i aducă în curând nenorocirea, din partea asupritorilor, cari vedeau în preotul acesta model, un «agitator» periculos un *panslav*, cu idei iredentiste.

Se aștepta numai momentul oportun, pentru a-l nimici. Ceasul fatal n'a întârziat. Cu prilejul decretării activității politice, părintele Hlinka a fost șeful mișcării agitatorice, pentru desrobirea poporului slovac de supt jugul opresorilor maghiaroni. Abia urcat la tribuna politică însă n'a avut norocul să poată desfășura înaintea poporului întreaga expresie a sentimentelor sale curate, căci «paznicul ordinii publice» procurorul unguresc l-a încurcat într'un odios proces de agitație al cărui epilog s'a sfârșit în parte numai abia ieri la 23 Februarie.

În Iunie 1906 a fost depus în închisoarea ordinară din Rozenberg în detenție preventivă unde a stat șase luni de zile. După terminarea instrucției a fost pus în libertate provizorie care însă n'a durat mult. Judecat la doi ani temniță de stat, la 30 Nov. 1907 a început a-și ispăși calvarul suferințelor în temnița din Seghedin, drept răsplăta, pentru faptele sale nobile și pentru munca depusă întru fericirea unui neam întreg de oameni.

Au urmat apoi alte procese, cari i-au urcat timpul detenției, așa încât abia acum și-a putut recăpăta libertatea pierdută.

Din nenorocire sabia lui Damocles îi atârnă deasupra capului, pentru că ultimul proces, ce era să se pertracteze în zilele din urmă a fost numai suspendat pe timp nedeterminat, așa încât chestia poate fi redeschisă ori-când le-ar conveni guvernanților noștri.

Din pragul libertății părintele Hlinka adresează unui membru al redacției noastre câteva șire de-o rară duioșie, din care ne face o plăcere a extrage unele părți și a le reda așa cum sânt scrise cititorilor noștri.

«După împlinirea celor 33 luni de osândă pentru «agitare» — zice între altele mult Incercatul martir slovac — a sosit în fine și la mine ziua libertății atât de scump și mult plătită. Slava Dumnezeului, au trecut. Nu le regret, am văzut multe, am învățat mult, și am experiat mai mult; Dragă frate, a suferi 33 luni în temnițele nu e glumă, nici jucărie. Totuși au trecut, ce e de materie are sfârșitul, [așa și robla mea.

Acum es liber. Sânt c'as fi pomenit dela somn trist și îngrozitor și mă bucur, că somnul și vis acest nu e realitatea mai mult. Es cu sănătatea zdruncinată, cu spinarea carbovită, mai cu credința mare și sufletul plin de speranță de viitorul mai bun. Eu văd luceafărul frățietății și libertății tuturor naționalităților Ungariei. Busola politică arată răsăritu soarelei și când noi am conlucrat la răsăritul acest, am făcut, ce fost officul nostru. Mulți dintru dușmani ai mei au crezut că voi muri aici, între zidurile mohorite temniței și ce s'a întâmplat? Ei au murit, dar eu es în vâlmășeala vieții, care promite viitor mai strălucit. În temniță am intrat cu deviza: «viața pentru Dumnezeu, libertatea pentru popor!» Libertatea am dat, mai viața mi-a dăruit providința divină. Am dat ce am putut, avere, stare, comoditate, libertate și dacă s'ar cerea și viață aș fi dat. Totuși es liber, și dacă n'am pierdut echilibrul sufletului trebuie, să mulțumesc vouă frați români, în partea cea mai mare. Dela cei ai mei fost am izolat, voi ați fost frați în locu lor...

Acum stau la pragul sfânta libertății. Vă trimit mulțumirile mele cele mai cordiale și intime. Să știți frați dragi că simțurile mele și legătura dragostei mea nu se vor rupe nici odată. Icoane voastre sânt închise mai profund în inima mea. Nici odată nu încet a vă iubi și stima. În special mulțumesc dragă frate onor. Redacțiunei voastră pentru binefacerea că mi-a trimis foaia voastră cea mai frumoasă și bogată și a dat la mine ocaziune să mă hrănesc cu producțiile sufletului și spiritului vostru.

Să răsplătească bun Dumnezeu! Astăzi leșind din palatul de pe malul Tisei vă dau un călduros rămas bun și vă rog să voiești reținea pe mine în suvenire bună și frățiască. Vă rog să aveți bunătate a trimite foaia voastră, considerându-mă între abonați. Prețul vouă trimit când voi veni acasă, căci așa serve scriptura sfântă: «că muncitorul e demn de plata lui!»

Vă vizita nu pot, căci timpul meu e măsurat, mă așteaptă turma credincioșilor.

Cu salutare și dragoste

Andrei Hlinka,
preot slovac.

Așa ne scrie părintele Hlinka. Cuvintele lui sincere pătrund adânc în inima noastră. Faptele lui ar trebui să călăuziască pe toți acei fruntași ai neamului nostru, în suferințele cărora sălășluește dragostea de neam și înflorirea lui.

Scrisori din București.

Pentru veterani. — Ocași răzvrătiți. — Procesul Șumuteanu. — Escursie. — Impuneri de menținere și recunoașteri.

După cum se știe veteranilor, cari au luat parte în războiul pentru independență și cari și-au manifestat dorința de a se stabili în Dobrogea, li-s'au împărțit în diferite regiuni ale acestei provincii, pământuri dându-li-se în același timp și unele necesare pentru agricultură.

În vederea construirii de case pentru acești veterani, ministrul domeniilor a luat următoarele dispozițiuni: Autoritățile au primit ordinul de a elibera fiecărui veteran, din pădurile cele mai apropiate ale statului lemnul necesar pentru construcția caselor, a coșurilor și altor împrejurimi trebuincioase gospodăriei. Direcțiunea pădurilor va îngriji de executarea acestui ordin.

Veteranilor, cari n'au păduri în satele lor, li-se vor da câte două cară cu lemne de foc din rezervele exploatarelor. Aceasta se face spre a nu fi cumva siliti, din lipsă de material pentru foc să ardă lemnele ce li-se dau pentru construcție.

Măsurile acestea au fost dictate de împrejurarea că mulți dintre veterani au trebuit să părăsească pământul ce li-se dăduse, din cauza lipsei de material spre a-și putea întemeia gospodăria adevărată. Prin stabilirea veteranilor, elementul românesc câștigă o nouă forță în Dobrogea, forță, care va ști să țină piept tendințelor separatiste manifestate de populația bulgărească a acestei provincii.

Nemulțumiți cu administrația, condamnații dela Ocnele-mari s'au răzvrătit, nevoind să mai execute nici-un ordin al autorităților superioare. Ei au reținut în mijlocul lor mai mulți funcționari, nevoind a-i libera până nu li-se va satisface cererile.

Avizați fiind despre acest act de răzvrățire, d. sub-director al închisorilor C. Rădulescu împreună cu procurorul Tacu au făcut o anchetă asupra cauzelor, cari au determinat pe ocași să se răzvrătească. Ei au mărturisit că ceea ce i-a indignat mai mult a fost împrejurarea că direcția ocnelor a luat măsura ca pe viitor condamnații să nu mai lucreze alături cu lucrătorii liberi, ci să fie izolați de aceștia, spre a nu putea primi știri despre cele ce se petrec în afară de închisoare.

Li-s'a promis că acest ordin va fi revocat. În urma acestei asigurări, ocașii au eliberat pe funcționarii opriți în mijlocul lor și au reluat lucrul.

Între studenții dela facultatea de litere e mare agitație. De astăzi a nu mai este apariția lui Porn la catedra universitară, de astădată se agită chestia alegerii președintelui societății studenților în litere și filosofie. Și mulți dintre studenții acestei facultăți s'au pus în căutarea unui președinte. Nu știu dacă poartă, sau nu, cu dansii faimosul felinar al lui Diogene. Și, întrucât studiază filosofia, mulți ar trebui să poarte acest felinar al cenicului filosof, acum când e vorba de alegerea președintelui unei societăți cu oarecare autoritate.

Printre candidați este și d. M. Cruceanu, nostimul autor al nesfârșitelor poeme, pe cari, spre a glorifica oglizile, le publică de vre-o doi ani încoace în «Viața Nouă». Ce bine ar fi dacă acest candidat ar rămânea de-oparte și să rămână, dupăcum este nepoet, să rămână și nepreședinte. Căci, acum când este vorba de organizarea pe baze naționale a studenției române, în fruntea societății studenților nu trebuie să fie un

Dacă a-ți încercat toate!

I tot un v'au trecut durerile reumatice cereți o sticlă de

SPIRT DE GHIAȚĂ

care face să înceadă durere de cap, de dinți, procealte din răceală, ca d. a. teze imediat orice febră, jughluri în coaste și în spate, se folosește cu rezultat bun. În contra GUTURAIULUI singurul remediu.

Prețul unei sticle 60 fiteri, o sticlă mare 1 cor. 20 fl., 3 sticle mari sau 6 sticle mici se trimit porto franco.

Cantități mai mici nu se trimit prin postă.

Se găsește și se poate comanda

Szémann Agoston

farmacist,

Hatvan, Fötér nr. 126

Se expediază sticle în toate părțile lumii

adept al decadentismului. Ba nu zău, dar, după evenimentul student Gheorghe Lazăr, să vină Cruceanu, nu e așa că-i nostim?

Studentii grupați în jurul centrului universitar din Iași vor face, pe la începutul lunii lui Aprilie o excursiune în Bucovina. Spre acest scop membrii centrului și-au organizat un splendid cor, întocmindu și un program cu cele mai frumoase cântece naționale. În comunele și orașele bucovinene, prin cari vor trece, studenții vor da serbări, la cari vor putea exista fără nici o plată iubitorii de cântece românești din Bucovina.

D. profesor dela universitatea din Iași, C. Șumuleanu, publică într-o broșură destul de voluminoasă actele și documentele privitoare la procesul pe care l'a intentat cărciumarilor evrei din Iași.

Se știe că, în urma unei anchete sanitare d. Dr. Șumuleanu a descoperit la câteva sute de cărciumari evrei din Iași că vindeau în loc de vin și lăcșă adevărată otrăvă. Dănsul a dispus ca toate băuturile falsificate ale acelor cărciumari să fie vărsate în stradă. Din această cauză cărciumarii evrei au publicat un memoriu în care atacară fără de nici o sfială pe Dr. Șumuleanu, fapt pentru cari au fost dați în judecată. Actele acestui proces le publică Dr. Șumuleanu acum într'un volum, pe care, citindu-l oricine poate vedea cum operează acești vinovați otrăvitori ai consumatorilor.

Dintr'un raport al comisiunii de indigenate se vede că în timp de 26 de ani dela 1883 și până la 1909 s'au votat de către corpurile legiuitoare române 520 de recunoașteri a calității de cetățeni. Partea cea mai mare dintre aceștia sânt transilvănenii, apoi urmează bănățenii, bucovinenii și macedonenii.

Împământeniri s'au votat în acest timp 94, din cari 11 au fost evrei, iar restul alte naționalități.

Coresp.

Starea doctorului Lueger.

Viena, 23 Februarie.

De câteva zile zace grav bolnav unul dintre puținii prieteni buni ai poporului nostru, primarul Vienei, avocatul Carol Lueger.

Asupra stării sale primim din partea corespondentului nostru din Viena următoarele știri telegrafice:

Starea lui Lueger a suferit astă noapte o gravă complicație, producându-se fenomene uremice din partea rinichilor. Bolnavul e cuprins de o extremă slăbiciune.

Viena, 24 Februarie. Consilierul Wimberger a declarat, că doctorul Lueger e așa de slab încât e imposibil să vorbească. »N'am nici o speranță« — a zis Wimberger. Consilierul Halman vizitând pe Lueger, spune, că bolnavul a predat salutări de adio nevestei sale.

»La ora 12 nu mă veți mai vedea« — ar fi exclamat bolnavul.

Viena, 24 Februarie. Bolnavul doarme mereu și când se trezește îi se fac inhalatii cu oxigen.

Viena, 24 Febr. În ședința consiliului comunal de astăzi s'a prezintat doctorul Kapshammer, declarând oficial că viața lui Lueger va dura numai câteva ore maximum 48. Dacă însă va interveni vre-un acces de uremie catastrofa va fi imediată.

Viena, 24 Febr. Deputații creștini-sociali sânt foarte deprimați. În fiecare jumătate de oră se telefonează un buletin medical, care se afișează pe culoarele parlamentului.

Viena, 24 Febr. La ora 2 p. m. bolnavul a avut o urinare spontană, ceea ce l'a ameliorat puțin situația, impledecând astfel catastrofa imediată: Se crede însă, că este numai o scurtă prelungire.

Viena, 24 Febr. La ora 3 artista Hausi Niese o veche prietenă a lui Lueger l'a vizitat, dar n'au lăsat o să-i vorbească.

Artista a vorbit numai cu sora bolnavului, care i'a spus, că orice speranță e pierdută. La ora 4 s'a publicat următorul buletin medical:

Cantitatea urinei a crescut. Starea generală ceva mai bună. Sensoriul liber.

Viena, 24 Febr. În fața primăriei staționează mii de oameni, cari așteaptă știri asupra stării bolnavului.

Scrisoare din Roma.

(Dela corespondentul nostru special).

Românii din Roma. — Doi escroci români (?)

Roma, 22 Febr. st. n.

Din când în când, ca o pasăre răătăcită, câte-un român vine la Roma, atras de curiozitatea istorică și farmecul nespus pe care cetatea eternă îl influențează la distanță asupra celor ce sânt departe. Vre-un nou însurat cu nevasta, vre-un doritor de antichități, vre-un studios, vre-un artist pribeag, vine între zidurile bătrânei Roma, stă câteva timp și pleacă iar, ducând cu el impresia mai mult sau mai puțin frumoasă ce l'a lăsat Roma, în raport cu sensibilitatea sa sufletească.

Ne făcuserăm mulți acum câteva luni; da, eram... șapte la număr, noi românii cari stam la Roma, dar împrejurări cari au fost mai tari decât voința lor i-au silit să la drumul spre patrie, mai mult sau mai puțin repede. Ce rău ne-a părut, când a plecat ofițerul de roșiori, care cu tunica lui roșie făcea să se întoarcă capetele tuturor italienilor și al... italiencelor... s'a dus și el, și după el alții, și au rămas numai patru.

Colonia română la Roma! Cu câtă îngâmfare spuneam noi aceste vorbe când eram șapte! Și acum, când ne întâlnim doi sau trei, sântem trei sferturi din colonie împreună!

Săptămâna trecută, ziarul român e vorbit de isprăvile a doi români (?). Acești doi domni se chemau Lichtmann și Steinberg, doi ovrei din București cari în tren spre Roma au făcut cunoștință cu un englez și în nemțește au cerut informații acestui englez despre universitatea din Oxford. S'a întâmplat că tatăl englezului să fie profesor la acea universitate, și cei doi onești români(?), când au ajuns la Roma, au telegrafiat profesorului la Oxford cerându-i 5 lire sterline (125 lei) prin mandat poștal, înscălinind pe telegramă pe fiul profesorului și spuind să trimeată banii pe adresa otelului Continental.

Cum însă profesorul știa că fiul său va trage la hotelul Victoria, s'a mirat de această schimbare de adresă și în loc de bani, a telegrafiat fiului său la hotel Victoria cerând informații.

Englezul a avizat poliția, și când cei doi escroci evrei s'au prezentat la portarul hotelului Continental, un comisar de poliție i-a arestat frumușel și cu toate că cei domni au arătat două pașapoarte române, au fost trimiși la închisoare.

Unde or fi acum cei doi români (?)! Cine știe!

După două zile, în *Giornale d'Italia* s'a publicat o desminteală dată de un român ce pe atunci era la Roma, cum că cei doi nu sânt români, ci evrei supuși români.

Și iată încă odată mai mult cum numele de român se întrebunțează de niște escroci, cari nu l poartă decât ca să ne facă neamul de ocară.

Parcă nu ar fi destul ceia ce se face și se zice pe socoteala românilor în străinătate și mai ales la Paris, parcă nu ar fi destul toate minciunile ce unii din răii români spun în țară, parcă n'ar fi destul fanfaronada tuturor celor cari ies din țară — mai avem nevoie și de reclama această evreiască.

Coresp.

„Altminteri abziec de foaie...“

Aproape zi de zi primim la redacție plângeri și reclamații cînd împotriva administrației și a organelor ei superioare și subalterne, cînd împotriva preotului, a învățătorului sau a primarului...

Cele mai multe dintre aceste plângeri ne vin din cercurile țărânimii noastre și de cele mai multe ori se termină cu declarația »Dacă nu publicați scrisoarea ce v'o trimit, abziec de foaie...«

Plîngerile aceste uneori sînt întemeiate și într'adevăr revoltătoare; altele se reduc însă la cazuri neînsemnate de certuri și neînțelegeri locale fără orice interes pentru marea obște a cititorilor... și-atunci ne vedem în fața unei răspintii: dacă nu publicăm scrisoarea îl pierdem, poate, pe cel care ne-a trimis-o; dacă o publicăm — îi pierdem, cu siguranță, pe cei atinși și, poate, și pe prietenii lor.

Multe și mari sînt greutățile cari apasă umerii bietului nostru țaran; multe și mari vor fi și neîndreptățile ce i-se vor face, mai cu voia mai fără voie, din partea celor mai tari decît el; multe și mari vor fi năcazurile lui particulare, ce i-le vor pricinui neînțelegerile cu vecinii, nesocotirea votului său (spre pildă la o alegere de învățător cînd candidatul sprijinit de el nu întrunește majoritatea voturilor), — dar de ce să alergăm numai decît cu toate frămîntările noastre mărunte înaintea obștei mari de pretutindeni?

De ce trebuie să știe și românii din alt colț de țară că în cutare comună țărâni nu se pot înțelege cu preotul, preotul cu învățătorul, învățătorul cu primarul și așa înainte?

Ne adresăm cititorilor noștri dela țară pentru cari avem cea mai mare dragoste, rugîndu-i să nu se supere dacă nu ne lăsăm amăgiți de amenințările lor cu »abziecarea de foaie« și, cînd socotim de cuviință, nu publicăm nimic din scrisorile ce ni s'au trimis...

Supărările noastre mărunte să nu ni le așternem pe hîrtie în văpaia miniei dintii și să nu căutăm împăcarea mîndriei noastre jignite prin publicarea de scrisori a căror publicare de cele mai multe ori o regretă cei ce le-au scris.

Cercul Chișineului

pentru crucea lui Russu-Șirianu.

Intr'un chip duios vin țărâni din cercul Chișineului, țărâni lui Russu-Șirianu pe cari el i-a avut atît de mult dragi, să-și plătiască tributul lor de recunoștință față de neuitatul lor deputat. Ei au organizat o colectă în toate comunele din cercul Chișineului, la care au contribuit cu mic cu mare și au adus sumele cari fac laolaltă cor. 205.50 la d. Dr. George Popovici, care trimițându-ni-le ne scrie: că cu mult drag și cu ochii în lacrimi au strâns țărâni pentru crucea lui Russu-Șirianu. Începem publicarea numelor adunate:

Din Chișineu colectați prin tânărul Grigorie Mladin dela următorii:

Augustin Boțioc, casier de bancă, 2 c. Gregoriu Mladin, inv. pens., 2 c. Iovu Caba, econom, 1 c., Ioan Caba, învățător, 1 c., Alexiu Mazere, măestru, 1 c., Toader Tulea, econom, 60 fil., Ioan Pinter, econom, 1 c., Georgiu Teran, econom, 60 fil., — — — C. 9.20

Din Șepreuş colectant d. C. Ursuț, preot dela Iosif Vuculescu, preot 3 cor., Teodor Petraș, preot 50 fil., Cornel Ursuț, preot 2 cor. — — — C. 5.50

Din Cînteiu colectant G. Popluca C. 2.—

Din Siciău colectant Nicolae Codrean, capelan dela Ioan Codrean, cor. 1, Nicolae Codrean, 1 cor., Silvia Ispravnic, 1 cor., Savetc Poliş, 1 cor., Ștefan Capra, 1 cor. — — — C. 5.—

Din Cînteiu, colectant Ioan Popovici învățător dela: Ioan Popoviciu, învățător, 2 cor., Teresia Cadar, 50 fileri, Petru Micula, 20 fil., Ioan Somoșan, 40 fil., Pavel Drăgan, 10 fil., Mihaiu Dudași, 10 fil., Ioan Pușcaș, 10 fil., P. Boariu, comerciant 1 cor., P. Știr, 10 fil., M. Bej, 10 fil., Ioan Rațiu, 10 fil., I. Botoșan, 20 fil., G. Rațiu, 10 fil., I. Păcurariu, (pițiguș) 1 cor. Cor. 6.—

Din Chereuș, colectant Augustin Târziu, protopop, dela A. Târziu, protop. 2 cor., Iuliu Pop, 1 cor. Cor. 3.—

ANUNȚURI!

se primesc cu prețuri moderate la administr. »Tribunei«

Din Chişineu, colectat Radu Moise Popovici, dela: Gerasim Arsiciu 2 cor. Mărioara Arsiciu 2 cor. Dr. Georgiu Popoviciu 10 cor. Dr. Cornel Ardelean 10 coroane, Dr. Adrian Popescu 2 cor. Teodor Memete 2 cor. Gheorghe Adam 4 cor. Petru Rusu 2 cor. Ambrosiu Ihe 2 cor. Dr. Iustin Petruşu 2 cor. Radu M. Popoviciu 1 c. C. 39.—

Din Nădab, colectant Demetriu Boar, dela: Cornel Popescu 1 c. Ioan Tatar 1 c. Petru Dragan a Tomi 40 fil. Flore Buntean 1 c. Dimitrie Boar 1 c. Petru Roşu 1 c. Georgiu Popovici 1 c. Văd. Emilia Albici Leucuţiu 1 c. Mitru Moş 1 c. Onuţ Iescău 1 c. Petru Goldiş 1 c. Demetriu Muscan 2 c. Total: > 12.—
Total: 205.50

SERVICIUL TELEGRAFIC.

Deschiderea Reichsrathului austriac.

Viena, 24 Februarie. Demisia silltă a ministrului german Dr. Schreiner a fost vii discutată în şedinţa comitetului executiv al partidelor germane, cât şi în conferinţa şefilor de partid, care a avut loc ieri seara, supt preşedinţia prim-ministrului Bienerth.

Partidele germane sânt foarte nemulţumite cu forţarea acestei demisii. Mai mulţi membri fruntaşi cer ca partidele să treacă în opoziţie.

Conferinţa de-aseară a şefilor de partide s'a sfârşit fără vre-o hotărâre pozitivă. Guvernul a anunţat că va prezenta Reichsrathului proiectul de lege despre contingentul recruţilor, rugând partidele să nu împiedece votarea la timp a acestui proiect.

Viena, 24 Februarie. Şedinţa Reichsrathului începe la orele 11. Se trece în ordine de zi: alegerea celor doi vice-preşedinţi. Sânt aleşi Dr. Conci din partea uniunii latine şi Romanczuk din partea rutenilor.

Guvernul depune pe biroul camerei proiectul de lege despre contingentul recruţilor, care este admis în prima citire.

Vice preşedinte român.

Viena, 24 Februarie. (Dela corespondentul nostru special). Noul vice-preşedinte Dr. Conci va rămânea în acest post numai un an, şi apoi îşi va da demisia pentru a face loc deputatului român Hormuzaki.

Cererile românilor.

Viena, 24 Februarie. (Dela corespondentul nostru special). Am avut astăzi prilej să vorbesc cu deputatul Hormuzaki despre vizita lui de ieri la ministrul-preşedinte Bienerth.

Hormuzaki mi-a declarat că a comunicat ministrului-preşedinte pretenţiunile românilor bucovineni mai urgente: sistemizarea catedrei pentru istoria românilor la universitatea din Cernăuţi şi sancţionarea reformei electorale pentru dieta bucovineană.

Bienerth a răspuns că în ce priveşte chestia catedrei de istoria românilor, guvernul a dat dovadă despre bunele intenţiuni, luând în budget sumele necesare pentru înfiinţarea ei. Iar ce priveşte sancţionarea reformei electorale, guvernul va propune Maj. Sale să sancţioneze reforma, deşi din deosebite părţi s'au ridicat proteste împotriva reformei.

Viena, 24 Februarie. Sancţionarea reformei electorale pentru dieta Bucovinei se va face în cel mai scurt timp. Indată după sancţionare se va discuta dieta, pentru a se procede la pregătirea alegerilor noi.

Vizita lui Aehrenthal la Berlin.

Berlin, 23 Februarie. Cancelarul german Bethmann-Hollweg l-a vizitat azi pe contele Aehrenthal. Vizita a durat 5 sferturi de oră.

La orele 3 şi jum., contele Aehrenthal a fost primit în audienţă de către moştenitorul tronului german; după audienţă a făcut vizite la reprezentanţii diplomaţiei ai ţărilor străine.

Berlin, 24 Februarie. Eri seara la orele 8, ministrul austro-ungar la Berlin Szögyényi Marich a dat un mare dineu în cinstea contelui Aehrenthal. La dineu au luat parte împăratul şi împărăteasa, principesa Victoria Luiza, cancelarul Bethmann-Hollweg şi mai multe persoane marcante dela curtea imperia'ă.

Împăratul s'a prezentat la dineu în uniforma de general austro-ungar.

Berlin, 24 Februarie. Contele Aehrenthal pleacă de aici la München, unde va sosi mâine Vineri. În aceeaşi zi, ministrul-preşedinte bavarez Podewils va da în onoarea lui un dineu.

Sâmbătă, contele Aehrenthal, va fi primit în audienţă de către Prinţ-regent.

O voce italiană.

Milano, 24 Februarie. Ziarul »Secolo« ocupându-se cu vizita contelui Aehrenthal la Berlin, îşi exprimă nemulţumirea că ministrul Italiei la Berlin n'a fost invitat la scrieri. Ziarul milanez vede în faptul acesta un act de disconsiderare a Italiei.

Greva sângeroasă în Filadelfia.

Londra, 24 Februarie. Greva muncitorilor din Filadelfia continuă. Ciocnirea de azi a avut 3 morţi, 9 muribunzi şi 91 grav răniţi. Numărul celor uşor răniţi e aproape 1000.

Greva aceasta datează încă din luna Iunie anul trecut, când însă comuna le-a admis cererile şi muncitorii s'au împăcat. Făcându-se alegeri comunale noi, comuna a revocat concesiile şi greva a reînceput.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 24 Februarie n. 1910.

Pentru Reuniunea femeilor române din Arad şi provincie.

S'au încriş ca membre:

D-na Florica Dr. Burdan din Boşoiu, membră fondatoare, cu C. 100.—

D-na Aurelia Dr. Robu, din Baia-de-Criş, membră pe viaţă, cu C. 40.—

Di Titus Haşieg, din Lugoj, a contribuit suma de C. 100.—

Colecta d-nei Maria Oprcanu, Sânt-Miclăuşul-Mare:

Maria Oprcanu, ca membră pe viaţă C. 40.—

Dr. Ioan Demian > 40.—

Dr. Nestor Oprean > 40.—

Dr. Antoniu Ardelean > 10.—

Silvia Kádár născută Albu, ca membră pe viaţă > 40.— C. 170.—

Colecta d-nei Emilia Halic:

Emilia Halic C. 2.—

Emilia Vinţan > 3.— C. 5.—

Colecta dnei Aurelia Maci din Căpruţa. Aurelia Maci născ Cosma, membră pe viaţă C. 40.—

Sofia Despa, Dumbrăviţa, ca membră pe viaţă C. 40.—

Văd. E. Crişan, Căpruţa > 4.—

Teodor Cosma, > 4.—

Văd. Maria Maci, > 4.—

Hermia Ponta, Pecica > 4.—

Nelli Tempeş, Toracul mare > —86

Biserica ort-rom. Căpruţa > 5.—

Dimitrie Maci, preot > 5.—

Dionisie Mateşu, > —20

Vasile Mateşu, > —40

Plimie Bugariu, > —20

Alexandru Jirju, > —20

Iosif Blagoe, > —20

Versavia Faur, > 1.—

Terezia Mateşu > —14

Dorogie Moşu, > —30

Mih. i Bugariu, > —20

Ioan Bugariu, > —20

George Moşu, > —40

Atanasie Giura, > —20

Iosif Abrudean, > —20

Atonie Andrica, > —10

Vasile Abrudean, > —20 C. 111.—

— Consistor plenar. Azi înainte de prânz, consistorul din Arad a ţinut o şedinţă plenară supt preşedinţia P. S. Sale episcopului Ioan I. Papp. Au luat parte asesorii Augustin Hamza, Roman R. Ciorogar, Dr. Nicolau Oncu, Dr. Traian Puticiu, Vasile Beleş, Mihai Lucuţa, Dimitrie Muscan, Aurel Petroviciu, Vasile Goldiş, Dr. Gheorghe Ciuhandu, Traian Vaşan, Fabriciu Manoilă, Gherasim Serb, Petru Truţia, Gheorghe Purcar, Iosif Moldovan, Dr. Iustin Marşieu, Dr. Gheorghe Adam, Gheorghe Feter, Dr. Gheorghe Popa şi Terenţie Oprean.

Consistorul plenar a deschis într'altel concurs pentru protopopiatele vacante Bateni şi Chişineu şi a ales administrator în protopopiatul Lipovii în persoana dlui Ioan Cimponer, cu îndrumarea să efectuiască fără amânare întregirea sinodului protopopesc electoral ca parte integrantă a dispoziţiilor pentru îndeplinirea definitivă a s'aului protopopesc.

S'au luat dispoziţii pentru împlinirea vacanţelor la Sinod, în cercurile, Chişineu, Buteni şi Vinga pentru cler şi cercurile Şiria şi Radna pentru mireni.

Consistorul a rezolvat apoi mai multe agende administrative.

La prânz P. S. Sa episcopul a reţinut la masă pe membrii consistorului.

— Maghiarizarea — gratis Pe când alte ţări mai înaintate decât biata Ungaria socotesc că schimbarea numelui nu i se poate permite nimănui decât dacă invocă motive grave, — la noi în Ungaria eşti aproape silit să-ţi maghiarizez numele.

Până acum maghiarizarea costa 1 coroană, de-acum încolo nu va costa nimic, căci »Societatea centrală de maghiarizare« din Budapesta se angajează să supoarte ca toate cheltuielile...

»Naţiunea« sporeşte îngrozitor!

— Alegere de învăţător în Musca. Cu privire la alegerea de învăţător în comuna Musca, (care a avut loc la 16 Ianuarie), primim o corespondenţă mai lungă în care câţiva fruntaşi ai acestei comune se plâng de mari abuzuri ce s'ar fi săvârşit în favorul candidatului Gheorghe Murtean (român slab) şi împotriva bunului român Pavel Dirlea.

Mulţumită acestor abuzuri a şi reuşit candidatul fibirăului. Fruntaşii comunei au înaintat protest împotriva alegerii la consistorul competent.

Sântem convinşi că organele noastre competente vor şti să facă dreptate, restabilind pacea între locuitorii comunel.

— Moartea unui universitar român în Viena. Ni-se telegrafiază din Viena că tânărul medicinist Arsenie Davidescu din Braşov a murit alaltăieri în locuinţa medicului Moldovan, în urma unei operaţii. In-

RETAY és BENEDEK,

atelier artistic pentru obiecte bisericesti

BUDAPEST, IV. Váci-utca 59.

Se expedează pentru preţuri solide aranjamente complete pentru biserici, odăjdii, prapori, stihare, potire, policandre şi candelabre, cădelniţe, iconostasé şi icoane sfinte etc. Lucrează iconostasé, altare, jertovnice, amvoane, icoane portative etc. Preţ-curent, preliminar, sau desemnuri se trimit la dorinţă.

ființa o trupă de operă română permanentă. Ministerul i-a făcut cunoscut că pe lângă subvenția ce s'ar acorda noii trupe, iar mai pune la dispoziție și sala Teatrului Național precum și orchestra permanentă a ministerului.

Agata Bărescu — directoarea teatrului din Iași. Celebra noastră tragediană d-na Agata Bărescu care a fost admirată pe scenele celor mai mari teatre din străinătate, — a fost numită, zilele aceste directoare de scenă a teatrului din Iași. Numirea aceasta a făcut cea mai bună impresie în cercurile artistice și e privită ca începutul unei epoci noi în viața teatrului din Iași.

Că numirea a fost salutăată cu unanimă satisfacția e de prisos a o mai afirma — scrie un ziar din România. — Ar fi însemnat ca Iașii să renunțe la faima de cel mai cultural oraș al țării, dacă lucrurile se petreceau altfel. După aiața frământări în viața teatrului iașan; după aiața jeremiade fără folos — pe ruinele lui, — să sperăm că numirea d-nei Bărescu va însemna nu numai o epocă, dar și o soluție, readucând instituției liniștea și prosperitatea. Este prea mult respectată și prea merituosă, ca să nu se poată aduna în jurul ei toate forțele și toate voințele, reorganizându-se supt impulsul ei, supt exemplul ei într'o adevărată emulație artistică și într'o reală armonie. Nu e oare aici toată taina unui succes sigur?.

Poetul sau judecătorul? Citim într'o revistă literară de dincolo:

»Iubitul poet Cincinat Pavelescu a fost decorat cu ordinul Franz Iosif în gradul de comandor. Trebuie să menționăm cu acest prilej că *poetul încă* nu are nici o decorație românească.«

E sigură revista că Impăratul nostru l-a decorat pe *poetul* Cincinat Pavelescu și nu pe *judecătorul* Cincinat Pavelescu dela Sinaia?

Punem întrebarea fără orice răutate. Cine ar și îndrăzni să fie răutăcios față cu un epigramist temut care îi dedică »lui Toto care nu iscălise« epigrama plină de spirit:

Epigrama-ți fără rimă
E de duh așa lipsită,
Că, deși e anonimă,
Mie-mi pare iscălită.

Contribuiri la fondul cultural al diecezei Aradului.

Vasilie Miloș, econom, Medves,	10.—
Cu tasul în sfta. bis. din Monoștur,	4.—
Ioan Popa, preot, Monoștur,	100.—
Ștefan Rancu, învățător, Monoștur,	50.—
Sidonia Stămorean, econoamă, Monoștur	10.—
Tanasie Berghiu, econom, Monoștur,	10.—
Ioan Rusu, preot, Parța,	25.—
Dimitrie Cotta, preot, Pustiniș	5.—
Trăilă Surdan, econom,	15.—
Ioan Giulvezan, învățător,	6.—
Iulian Lucaș, învățător, Sânt-Andraș,	1-30
Nicolae Cocoș, ziler	—04
Iulian Fărcaș, cand. de preot Sânt-Andraș,	1-40
Ioan Lucaș, Timișoara.	—40
Acsentie Jichin, plugar, Sânt-Andraș,	—10
Toma Opra,	—10
Lazar Radosav,	—04
Ioan Marcușan,	—10
Nicodin Radosav,	—10
Ioan Marița,	—20
Eva Radosav, econoamă,	—20
Petru Cocoș, econom,	—10
Cu tasul în sfta bis. din Sânt-Andraș,	2-22
Sân-Mihailul român, comuna bisericăscă	50.—

Cronica socială și artistică.

Balul Asociației.

O nouă surpriză a balului de Joia viitoare, va fi, premiarea costumelor. Un juriu de Doamne va decerne premii pentru costumele caracteristice originale. Se prevede o afluență extra-ordinară. Este o însuflețire generală și aceasta e o dovadă serioasă că

ideia frumoasă de a scoate astfel în evidență costumul național românesc, găsește o dispoziție admirabilă în societatea femeilor noastre, singurele în stare să păstreze și să scoată în relief valoarea curată a acestei comori naționale.

Comitetul Asociației, aranjând balul costumal cu port național, a impus costumul se înțelege, în mod riguros pentru că exijând aceasta numai, se poate trezi gustul acest nou care trebuie să prindă rădăcini și să trăiască temeinic, în legătură cu ideile și scopurile culturale ale Asociației. Și la Arad unde pornirile s'au constatat atât de frumoase, este de nădăjduit ca de aci înainte costumul național, să rămâie în cele mai dese cazuri, haina sărbătorească a femeilor noastre.

Pentru aceia, s'a indicat că Doamnele și Domnișoarele în toalete de bal, vor ocupa loc numai în galerie care se rezervă cu stricteță societății bune, care nu dorește să îmbrace costumul național și ar căuta să strice ansamblul frumos cu nota discordantă a unei rochi de bal.

Bine înțeles că se înțelege dela sine că nu tot aceiași regulă se impune Doamnelor în vîrstă mai înaintată cari gardează și nu iau parte activă la dansuri.

Costume de închiriat, de Seliște, Banat și România se găsesc la D-na Oncu, dela 10 cor. în sus. Rugăm a se adresa D-sale.

Serata artistică din Oradea-mare.

Ni-se comunică din Oradea-mare, că Duminecă în 7/20 a. l. c. d-nul Dr. Tiberiu Brediceanu autorul piesei »La șezătoare« a petrecut în Oradea-mare, pentru a se convinge în persoană despre pregătirile, ce s'au făcut în vederea seratei dela 10 Martie n. c. D nul Brediceanu a asistat la o probă de cor a reuniunii »Hilsria«, cu ajutorul căreia se va reprezenta opereta »La șezătoare« și a rămas satisfăcut de măsura, în care reuniunea s'a pregătit la aceasta colaborare, cum și de toate demersurile făcute de comitetul aranjator pentru asigurarea succesului seratei.

Din felul preparativelor și după interesul publicului, care crește treptat, se poate deja prevedea, că reprezentația aceasta va fi bine cercetată din partea inteligenței bihorene. Rămâne însă, ca interesul și înțelegerea importanței sale să pătrundă și să se manifeste și în sânul cărturarilor dela sate, căci mai vartos aceștia s'au avut în vedere la aranjarea ei. Preoții, dascălii, notarii, și alți oficanți români din Bihor au în prima linie trebuință de o întrunire mare, impunătoare în numele culturai și al artei naționale; ei au mai multă trebuință de hrana sufletească înfloritoare și înălțătoare, care le-o oferă o reprezentație, cum este cea dela 10 Martie. Cunoaștem și apreciem toate neajunsurile, năcazurile și lipsele cărturarilor noștri dela țară, și aceste le știm și justifică și scuza până la un anumit grad. Preoții au fost însă în toate veacurile pionerii și înainte mergătorii culturai naționale. Deci atunci când sânt chemați în numele culturai, atunci toate năcazurile de acasă trebuiesc pe un moment uitate și fiecare trebuie să fie la postul său de onoare. Așteptăm mai ales, ca preoții din generațiune tânără, cari mai bine pot aprecia și înțelege rostul mișcării noastre culturale, să fie bine reprezentați. Căci să ne închipuim, ce aspect deprimălor ar fi, când cărturarii veniți din alte părți cum e Aradul, Lugosul, Lipova, Șimleu etc. la serată, apoi societatea debutanților din Sibiu, ar întreba cu mirare: dar unde sânt preoții români din Bihor? Dâșii nu țin să fie de față la actele noastre culturale?

Preoții din jurul Orăzii să vină toți negreși și fiecare să aducă cu sine câțiva țărani frunți, ca astfel Bihorul să fie reprezentat cu cinstea și cu demnitatea recerută de sfințenia cauzei. Am înțeles că muți s'ar jena, să participe supt câvânt, că sala dela »Sas« e prea splendidă și balul va fi prea luxos pentru dâșii. O părere greșită este aceasta! Sala »Vigadó« dacă pentru străini nu e prea splendidă, pentruce să fie chin pentru noi românii? Oricum ar fi acolo are înțeles un român de orice poziție cinstită, îmbrăcat cuviincios, — cu atât mai mult are înțeles însă preotul român, care în reverenda lui se poate înfățișa și înaintea împăratului! Nici doamnele și domnișoarele nu se pretinde, să fie luxos costumate. Ficare cum îi dă mâna. Acesta vrea să fie un bal adevărat românesc supt toate raporturile. Luxul, splendoarea nu-i pentru noi! Acestea spre știrea și orientarea tuturor, celor cari ar fi preocupați și stânjiți în voința lor de aceste chestiuni mărunte.

De încheiere ținem să anunțăm cu deosebită bucurie și însuflețire, că la serata aceasta și-au anunțat participarea mulți frunțași distinși ai vieții noastre publice, — cari vor să arate și de data aceasta, cât de mult le stă la inimă cauza culturai din Bihor și prin prezența lor vor să înalte nimbul și importanța seratei din 10 Martie st. n.

Nu ne îndoim, că la acest semn de dragoste al scumpilor noștri frunțași, Bihorul va ști să dea răspunsul cuvenit!

În curând vom publica pe cei, cari s-au însinuat. Prețul de intrare: pentru persoană 5 cor. pentru familie 12 cor., iar pentru țărani 1 cor.

Concert și teatru în Valchid. Corul român din Valchid invită la concertul urmat de teatru, ce se va da Duminecă, 6 Martie n., în noua școală română din Valchid. Se va juca »Nunta țărănească« de V. Alexandri. Începutul la orele 7 și jumătate seara.

Teatru în Murani. Corul plugarilor român din Murani invită la reprezentația teatrală, urmată de joc, ce se va da Duminecă, 24 Februrie n., în sala d-lui Constantin Țăran din Murani. Începutul la orele 8 seara

Petrecere în Hălmagiu. Meseriașii români din Hălmagiu invită la petrecerea urmată de danș, ce se va da Duminecă, 6 Martie n., în oțelul »Emil« din Hălmagiu. Începutul la orele 8 seara.

Poșta Redacției.

P. Miuța. Scrisoarea d-tale a sosit la vreme. Am putut nimici manuscrisul înainte de a-l da la tipar. Vezi ce bine s'a potrivit că nu ne-am lăsat înspăimîntați de amenințarea că »abzici de foaie dacă nu publicăm cele trimise«.

Ne pare bine că lucrurile s'au lămurit spre mulțămirea d-tale. Altădată vei fi poate mai norocos.

G. C. Sintem de părerea că deocamdată e mai bine să publicăm numai atita. Dacă lucrurile nu se vor isprăvi cu bine, putem să revenim mai pe larg. Credem că sînteți și dv. mulțămîți.

Posta Administrației.

St. Bogdan, Sânt-Miclăușul-Mare. Am aflat greșala. Abonamentul dv. expiră la 1 Iulie 1910.

Ioanile Bedreag, Petriș. Am primit 2 cor. abonament până la 1 Iulie 1910.

Petru Roșu, Macea. 1 cor. al de plătit pe anul trecut.

Concertul din 12 Februarie din Năsăud.

Mulțămita publică.

Cu ocaziunea Concertului împreună cu joc, aranjat de »Reuniunea română de cântări« din Năsăud în 12 Februarie 1910 au binevoit a contribui fără a participa următorii: Dr. Teofil Tanco, George Pop și Simion Moldovan cu câte 10 cor. Iuliu Valea cu 8 cor., Apot. Graef, Vasile Coșbuc, Rafila Deac, Michael Schenker, Emil Fetti, Ioan Langa cu câte 5 Cor. Dr. Nicolau Hangamișiu și Ponfiliu Orapini câte 4 cor., Ida Goldschmidt, d-șoara Matilda Pop, Anton Precup, Ioan Născuțiu, Antonia Anca, Alexiu Pop câte 2 Cor. și Ioan Sângeorzan 1 Cor.

Au suprasolvit următorii: Dr. Alexiu Davidu 16 Cor., Dr. Octavian Utelea 13 Cor., Dr. Oct. Domide și Czirjék László câte 8 cor.; Albert Lieb, Aurora Ulrich, Dr. Simion Pop, Danila Malaiu, Dr. Chitul câte 6 cor., Vasile Gheție și Dr. Schreiber câte 5 Cor. Gavrilă Spiridon, Ioan Gheție, Dr. Octavian Pavelea și I. Tiracsek câte 3 Cor. Virgil Șotropa, Ioan Rus, Elisabeta Tanko, Elie Blaga, Dr. Dumitru Hodor, Simion Hortopan, Romul Moldovan, Iulian Martian și A. Bena câte 2 Cor. Ioan Marginean, Stefan Șerban, Ioan Filimon, Clement Grivase, Matilda Pop, Ioan Danello, Ioan Păcurariu, Augustin Anton, Sever Muresan, Iuliu Morariu, Familia Seni, N. Rebrean, Emil Tișca, Barbara Sarionessi, W. Wermescher, Szabó L., Nicolae Cantor, Eleonora Boca, Karl Herzum, Dr. Tudor Moșil, Stefan Buzilă, Zaharie Bulbuc, George Ambrus, Oscar Bedens, I. Kirscher, Iacob Majorean, Leon Rus, și Gregoriu Ilieșiu câte 1 Cor. Botean 40 fileri.

Din sortarea unui lucru de mână donat de d-șoara Elena Moșil s'au încasat Cor. 41 50

Primească și pe această cale prea generoșii contribuenți, precum și toți participanții și sprijinitorii cele mai călduroase mulțămite.

Năsăud, la 20 Februcie 1910,

În numele comitet. »Reuniunii«

Ioan Marginean,
cassarul »Reuniunii de cântări«.

Dare de seamă și mulțămita publică despre sfîntirea steagului soc. rom. de lectură din Râșnov.

Onorată redacțiune,

La timp și-a făcut dreptele observări în »Gazeta Transilvaniei« No. 179 din 1909 cu privire la sfîntirea steagului societății de lectură din Râșnov întâmplată în 15 August 1909 un martor ocular subscris »Dela munte«, o dare de seamă oficioasă din partea celor competenți, durere până acum nu s'a făcut nimic. Cauza este indolența și lipsa totală de interes ce au arătat-o cei puși în fruntea societății pe timpul acela. Și aceștia sînt tinerii noștri preoți. Ce interes poartă față de societatea noastră se poate vedea din aceea că într'un period de 3 ani, pe cât să aleg onoratori societății au fost președinți amândoi preoți dar nici acest period nu l'au scos la capăt. Părintele C. Proca, părăndu-i-se poate prea plictisitor acest post nu a făcut nimic pentru societate, așa că membrii au fost siliți să-și exprime nemulțămirea față de dînsul. Și dînsul a abzis după un an și jumătate de președinție. În locul dînsului a fost ales pâr. I. Nan destul de tânăr și cu destul timp disponibil. Dar și dînsul a demisionat după o jumătate de an simțindu-se poate prea slab și nedestoinic a lumina pașii miciei noastre societăți constatatoare din 40—50 de membri dornici de lumină. În locul dînsului a fost ales veșnicul ei casier G. Ilie.

Ceeace a fost bătător la ochi și ceeace nu vom uita nici când, a fost lipsa desăvîrșită de interes ce l'a arătat față de societate toată inteligența dinprejur, despărțământul asociațiunii, în fine toate societățile noastre culturale și economice. Din inteligența străină, am observat la festivitate pe lângă unii domnii profesori și alți funcționari din România aflați în vilegiatură în Râșnov singur pe d-nul învățător Gherasim Popa din Cristian cu soția.

Dacă din partea inteligenților și a diferitelor noastre societăți s'a arătat atunci atîta disconsiderare, atîta neinteres când societatea de lectură

și a serbat sfîntirea steagului ei, poate unicul steag al unei societăți de lectură din întreagă țara, ce să așteptăm dela popor față de societățile noastre culturale? S'a realizat într'u toate și aici teama bazată a lui moș Ioan Roată din timpul fericitului domn A. I. Cuza.

Atunci ar fi fost timpul a da probă poporului rîșnovean cum știe domnii a prețui puținele societăți culturale forte între popor și susținute de el.

Ne-a fost rușine de sașii din loc prezenți la festivitate când ne-au întreat că ce societăți sînt reprezentate la sfîntirea steagului. Noi atunci le-am răspuns cum se cuvine, iară acum răspundeți cei ce ați absentat. Insufletire națională!!!

Membrii societății încă demult doreau ca societatea să aibă un steag, dar neavînd bani a decis ca steagul să se procure din contribuiri benevole din partea membrilor. Așa s'au început donațiunile și s'au încasat dela membrii G. Ilie comerciant 10 cor. C. Proca, paroh, 10 coroane, Romul Cristolovean și soția 5 cor. I. G. Ducari 5 cor. D. Crețiu și soția 5 cor., G. V. Stăniloiu și soția 7 cor., D. Găina și soția 6 cor., D. Ciocoiu 5 cor, Ion Nan inv. 2 cor., A. Tret 2 cor., G. I. Brezean 5 cor. I. D. Ilie 2 cor. I. N. Brezean 2 cor., Vas. Cârstocea 4 cor., I. V. Cârstocea 4 cor., D. V. Cârstocea 4 cor., Vas. V. Cârstocea 4 cor., Al. Butunari 2 cor., I. I. Crețu 2 cor., G. Muntean 2 cor., G. I. Ducari 2 cor., G. D. Ilie 2 cor., Vas. Șiofran 2 cor., D. Rășină 2 cor., G. I. Soiu 2 cor., I. Vlădea 4 cor., N. Ducari 2 cor., I. A. Tret 2 cor., Virgil Bude inv. 3 cor. Ios. Renghea inv. 3 cor., D. Armăsar 2 cor., D. D. Ilie 3 cor., N. Mihui 2 cor., G. I. I. Butnari 2 cor., G. N. Proca 4 cor., G. Rucărean 3 cor., Ioan Nan par. 10 cor., Ana I. Ilie 3 cor. I. I. Scurtu și soția 4 cor., N. Patron 10 cor., G. V. Cârstocea 5 cor., total 257 cor.

În contul acestor nume s'a comandat steagul și ne-a și sosit. Steagul însă costa suma de 400 cor. pe cari noi nu-i aveam. Ne-am decis deci a căuta un naș-al steagului, carele în contul distingerei ce i se face să se vadă îndemnat a contribui o sumă de bani mai frumoșică în fondul mic al societății. Aceasta avînd în vedere serviciile aduse ei dela înființare ca secretar, vicepreședie și 6 ani ca președinte de cătră Dl inv. R. Cristolovean îi oferă poziția onorifică de naș al steagului, acesta însă declară că nu poate primi neputînd oferi mai mult decît 40 cor. iar societatea avînd lipsă de bani singură propune ca acel membru să fie naș al steagului, care va oferi mai mult, la care membrul G. V. Stăniloiu să însinuă cu o sută cor. Președintele societății Ion Nan promite că va întreprinde o colecție prin care va aduce societății și mai mult în urma cărei promisiuni societatea îl alege ca naș, iar față de promisiunea dînsului societatea este încă în așteptare și crede că nu va fi păgăbită prin promisiuni nerealizate, crezându-l om de cuvînt.

O mare bucurie și nespuse surprindere ne-a făcut în timpul cel mai critic membrul soc. G. V. Stăniloi, care din indemn propriu și din dorul de a vedea societatea înaintînd, cu mare simț de jertfă promite și plătește din al său propriu suma de 400 cor, cât costă steagul, iară ceilalți bani adunați din contribuțiile membrilor să fie pentru mărirea bibliotecii. Această nobilă faptă vorbește de sine. Dumnezeu să-i răsplătească însutit ca nobila faptă ce a săvârșit.

După sfîntirea frumosului steag săvârșită cu mare pompă și cu asistența întregului popor românesc și a întregii inteligențe săsești din loc, s'a ținutba nchetul în sala otelului comunal din loc la care următorii marinimoși domni au avut bunavoiență a dona la fondul societății următoarele sume: Dl I. N. Bidu comerciant Brașov 20 cor. Dl I. G. Ciocoiu comerciant, București 20 lei și Dl Dr. Aurel Cioban adv. Lipova 10 cor.

Seara a urmat concert, teatru și danț, petrecere insufletită ce a durat până a 2-a zi. Seara la casă au intrat următoarele suprasolviri dela D-nii Dumitru și P. Dan profesori 10 cor. Dl C. Alexandrescu, subdirector la monitorul oficial București 5 cor. Dl R. Pascu, inginer, București 7 cor. C. Proca, paroh, 10 cor. I. Nan, paroh, 5 cor. Karl Geltsch 4 cor. G. Ilie, comerciant, 5 cor. I. G. Ciocoiu 5 cor. Vas. Ciocoiu, contabil București 3 cor.

Rugăm și pe această cale pe toți domnii donatori și sprijinitori ai societății să primească mulțumirile noastre, iar cerul să-și verse bogăția sa în pungile golite în folosul acestei societăți. Nu pot trece cu vederea sprijinul ce a binevoit

să ni-l dea artistul bucureștean Alfred Alexandrescu, carele petrecînd împreună cu părinții peste vară în Râșnod ne-a dat valorosul D-lui concurs la concertul dat în seara sfîntirii steagului Dumnezeu să dea ca odată să se bucure întreg neamul românesc de măiastra-i artă.

Cu această ocaziune trebuie să amintesc și sprijinul moral și deosebita jertfă adusă de întreg corpul învățătoresc din loc, fără al cărui sprijin societatea nimic nu ar fi putut face. Prin corul compus din harnicii noștri domni învățători ajutați de domnii Vas. Crangă inv. și D. Soiu abs. de teologie s'a ridicat nimbul sfîntirii steagului și al tuturor petrecerilor societății. D-zeu să le dăruiască multă sănătate, iar oamenii, mai multă recunoștință ca cu drag să mai lucreze pentru popor.

Cu stimă:

Gheorghe Ilie,
preș. societății de lectură.

Mulțămita publică.

La petrecerea concerto-teatrală aranjată de »Reuniunea de cetire și cântări a meseriașilor români din Nădlac« în 23 Ianuarie st. n. 1910 au suprasolvit următorii: Dr. Remus Chicin, Ștefan Stroia 10—10 cor., Nicolau Chicin preot 4 cor., Aurel Șuluțiu, Lazar Caba, Arcadie Olar, Georgiu Petroviciu, Ioan Mility, Dr. Iulian Chicin 2—2 cor. Friedman Mór 1 cor. 80 fil. Dr. Vicențiu Marcoviciu 5 cor, Manheim Salamon, Dr. Laurovics János câte 1 cor. 40 fil. Ștefan Lazar 1 cor. 20 fil. Cornel Luțai 1 cor. 20 fil. Uroș Totorean, Gligor Vidican 1—1 cor. Alexandru Bozintan 80 fil. Romul Tăucean 50 fil. Ioan Ghebeles, Friedl Lajos, Grațian Budo, 40—40 fil. Total 52 cor. 50 fil. Primească marinimoșii contribuenți și pe această cale cea mai călduroasă mulțămite.

Pentru Reunirea de cetire și cântări a meseriașilor români din Nădlac:

Ștefan Faur,
președinte.

Ioan Iloviciu,
not. reun.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

»Tribuna« institut tipografic, Nichin și cons

Un local

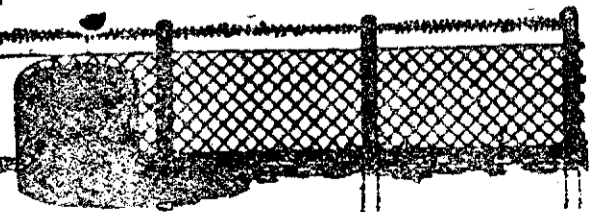
constător din 2 odăi mari pentru prăvălie ori magazin de bucate situat în Piața Abrudului, se dă în chirie anuală cu începere dela 1 Aprilie a. c. Foarte avantajos pentru un comerciant român.

La cerere informațiuni dă d-l Dr. Vasile Fodor, avocat în Abrudbánya.

Klein István,

Prima fabrică cu instalație electrică de împletituri de sîrmă, coarde de oțel pentru paturi și site etc. în

Seghedin — Szeged, Kelemen-v. nr. 4.
Telefon Nr. 242. Fond. în a. 1840.

1 m. de sîrmă pentru gard dela 30 fileri în sus.

Fabricatele mele în privința durabilității și a execuțiunii bune concurează cu orice fabricate de acest soi. — Serviciu conștiințios. Prețurile mele sunt cele mai ieftine.

Cu prospecte și cu catalog de prețuri servesc gratuit.

Să fim atenți la firmă!

Nu există un mai frumos cadou de ziua onomastică decât un :

GRAMOFON!

Catalog nou ilustrat de prețuri pentru gramofone și plăci românești trimit oricui gratis.

Cele mai excelente gramofone se capătă pe lângă garanță de 10 ani dela 9 fl. în sus.

Plăci mari cu piese pe două fețe d. 1 fl. 25 cr. în sus.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat:

Tóth József,
mare magazin de gramofone în
Seghedin — SZEGED, Könyök-u. 35.

Pentru fiecare mașină 5 ani garanție.

Dürr Gusztáv

mehanic, prăvălie de mașini de cusut și biciclete în SIBIU Nagyszeben, Gr. Ring 19.

Recomandă magazinul său bogat asortat cu cele mai bune mașini de cusut fabricate în țară și străinătate cu prețuri moderate. — Singura vânzare de mașini de cusut PFAFF și SEIDEL & Neumann; luntrița rotundă, luntrița lungă, luntrița centrală în mașini rotunde pentru familie și atelier. Biciclete: Dürkopp și Stiria. Depozit de părți aparținătoare: pentru mașini de cusut și biciclete. Tot felul de reparări de mașini de cusut și biciclete se execută grabnic.

„DRĂGANUL“

instituit de credit și economii, societate pe acții în
BEIUȘ — BELÉNYES.

Primește bani spre fructificare pe lângă libele de depuneri sau în cont-curent și după banii depuși spre fructificare plătește 4 1/2%, 5% interese. Darea după interesele de depuneri o plătește institutul.

Acoardă împrumuturi ipotecare pe locul prim.

Dă împrumuturi pe cambii cu acoperire ipotecară pe lângă cele mai avantajoase condițiuni.

Acoardă împrumuturi ipotecare cu amortizare pe 10, 20 și 30 ani.

Dă împrumuturi de cont-curent cu acoperire de hârtii de valoare.

Acoardă împrumuturi simple țărănești pe obligațiuni cu caveat.

Escomptează cambii (polițe) efecte și pretenziuni sigure către casse publice cu scadențe fixe.

Acoardă împrumuturi pe lângă amanetare de efecte.

Ingrijește de afaceri economice și mijloacele tot felul de operațiuni de bancă.

DIRECȚIUNEA.

Mașina de spălat

„WELTWUNDER“

este bucuria fiecărei femeie econoamă bună; albiturile, pe lângă cea mai mare cruțare și lucru ușor copilăresc, devin albe lucitoare. 75% economisire de timp, bani, încălzit și săpun.

Fără chlor! Fără sodă!
Fără ajutor! Fără putere!
Fără frecare! Fără învârtire!
Fără terpenină! Fără salmiac!

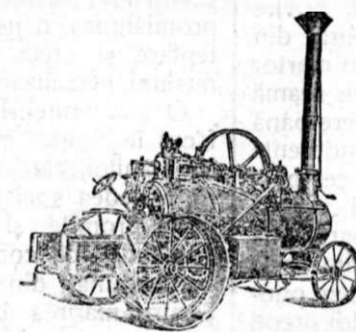
Prețul 40.— Cor.

Cereți îndată prospect gratuit dela:
WILHELM OBERTH,
Mediaș — Medgyes Nr. 8. (Transilvania).

La trimiterea înainte a cor. 40.—, mașina se expedează franco.

Márki și Barta,

fabrică de mașini și turnătorie în
Temesvár Józsefváros, Uri-utca nr. 10. (în nemijlocita apropiere de gară — —)

Pregătesc și țin în depozit:

Mașini ce umblă singure, (Selbstwanderer) succese conform planului propriu.

Mașini agricole.

Fântâni. Pompe. Baterii electrice. — Zidiri de mori. —

Motoare cu benzin.

Aranjamente pentru fabrici. — Transmisiuni, etc.

Hoffmann Sándor Arad, palatul teatrului.

== Cadouri de Sărbători pentru domni, dame și copii ==

se pot căpăta cu prețuri foarte scăzută până la 31 Decembrie.

Este în interesul fiecăruia să cerceteze prăvălia aceasta, dacă voiește să aibă cadouri frumoase și potrivite cu prețuri ieftine.

— Pardesie pentru dame și domnișoare, precum și paltoane se capătă cu prețuri foarte scăzute. —

Un mic extras despre mărfurile din magazin și despre alți nenumărați articlii, cari din lipsa de spațiu nu se pot aminti aci.

Materii de haine pentru dame	Năfrâmi de dantele	Perdele de dantele	Albituri femeiești	Șorțuri femeiești	Articlii de modă pentru bărbați
eserpe de dantele, eserpe de chemilla și năfrâmi, eserpe de mătăsă, năfrâmi de măt., dantele fuude, aplicații, materii cu aur etc.	covoare de pat și măsăle, perd. de țofă, cartoane-flanel, cart. ce se pot spăla, barchet, pichee și articlii ce se pot spăla, etc. —	cămeși pentru dame, corsete pantaloni, — articlii de pânză de damast etc.	șorțuri pentru fet., șorțul de gală, — mânuși, ciorap, gulere, batiste etc.	cămeși bărb., cravatr, gulere și scutit. de gulere, mânuși și ciorap pt. domni.	

La apotecarul CORNEL N. DEMETER

Orăștie — Szászváros (lângă bisericile evang. reform.)

se capătă următoarele preparate de mare folos:

Preparate medicale folosite de cei mai vestiți profesori și medici, recunoscute de cele mai bune!

Dolicin. Mulți bărbați, femei și copii — cari deja să simțeau în gura morții și folosind tot felul de leacuri, nu să puteau scăpa de cumpăta tuse, nădădală (asthma) și tuse sacă, cetiră în fine despre admirabilul «DOLICIN» care are efect de minune contra tusei, răgușelei, durerii de piept, ofitei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutatea de respirat, lungoaiei și tusei seci și folosindu-l, se vindecă! La copii și la copile contra tusei măgărești are efect admirabil! Efect asupra apendicului! Intărește corpul! Flegma o topește încât mai ușor să rupe! Ferbințele și sudatul de noapte le înceată; — mărește greutatea corpului, deci contribuie mult la înăsătoșare. Prețul este 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Prav contra durerii de cap. Bun și în cazuri de influență. Prețul 1 cor.

Capsic. Reuma, ischias, dureri de oase, — podagra! Știut este că morburile aceste ce dureri teribile cauzează, fucăt pe lângă întrebuițarea diferitelor medicamente, partea cea mai mare a morboșilor cercetează și diferite băi, — și în multe cazuri și acelea-s, sau fără folos sau cu puțin. Chiar niște bolnavi cari sufereau de oase, podagră, reumatizii, răceli de cap, dinți și nervi, — precum și scrintituri, ba chiar și de aceia cari sufereau în morburi de acestea ca: reumă învechită, a cărei durere tot să mută când în mâni, când în picioare, când apoi în spate — și folosind diferite băi fără de nici un rezultat — ca probă au întrebuițat și «CASPICUL», carele aplicându-l l-au aflat de efect admirabil, — scăpându-se de groaznicile acelea de dureri! Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Puțini oameni sunt cari în tinerețele lor să nu fi avut așa numitul «morbul tinerețelor» care neglijându-se, mai târziu se lăsa rezultate neplăcute și periculoase, precum răgușala sifilitică, durere de oase, excese și zgrăbunțe pe față și pe corp, precum și rane sifilitice.

Foarte mulți cari sufereau în boalele acestea, întrebuițând «KALJODSARSAPARILUL» l-au aflat de efect admirabil, — scăpându-se și tămăduindu-se de aceste morburi grele! Prețul sticlei este 2 cor.

Centaurin. E de minune câți oameni sufer de durere de stomac, sgârçiri, greață, puțină sau chiar nici o poftă de mâncare, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomac, greață și vomare. Știut este cumcă stomacul are cea mai mare funcțiune la susținerea sănătății și vieții — căci dacă acesta nu e în stare să nutrească pe deplin corpul — atunci pierzând din puteri — să nimicește corpul.

Este dovedit că la astfel de boale «CENTAURINUL» este de mare efect. «Centaurinul» e introdus în fieștecare familie ca leac de casă, încât la orice boală sau dureri și sgârçiri de stomac, numai decât să întrebuițeze! Prețul este 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburi, precum palpitatea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine sufer de închiderea scaunului, numai decât comande «LAXBONBONS»-ul, având efect admirabil. E foarte plăcut de luat, fiind zaharicale dulci, pe care și copiii le iau bucuroși. Prețul 80 fileri.

Esență contra bătăturilor (ochi de găină). Prețul 80 fileri.

Prav contra opăritului la copil. Prețul 60 fileri.

Prav contra asudatului la mâni și picioare, 60 fileri.

Unsoare contra rîtelor. Cu efect sigur și rapid, 1 cor. 20 fil.

Picuri pentru soulament (Tripper-kankó), 1 cor. 20 fil.

Syrup de zmeură! Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zahăr rafinat, 1 pachet poștal de 5 kilo: 7 coroane. —

II. Preparate cosmetice. Pentru frumusețe și curățenie! — — —

Cream de benzoe mygdale, pentru conservarea și albirea mânilor și feței, dând totodată și finețe deosebită! **Delătorează tot felul de pete, bubife, pistenii (mitesser) de pe mână și față, netezește și sbârçiturile.** Conținut nesticăcios pentru față și mâni. Prețul 60 fileri.

Săpunul de benzoe mygdale, excelent. Preparat din materii fine și mirosuri plăcute de flori. Albește și netezește pielea! Prețul 70 fil.

Poudre-Veturien. Acopere foarte bine, încât nici nu se observă că față e pudrată. Întrebuițată cu creamul de benzoe mygdale, scutește de urmările neplăcute ale vântului și soarelui! Este în culoare albă, roză și galbenă. Prețul 1 coroană.

Veturien-Parfium. Veravioleța, cel mai fin parfum de violele, lăcrămioare și scumpie (iorgovan). Prețul 1 coroană 60 fil.

„Ideal”, cel mai nou parfum. Prețul 2 coroane.

„Apa de gură Cremsier.” (Albă sau roșie), delătorează durerea dinților, întărește dinții și gingiile, delătorează mirosul greu din gură! Întrebuițată cu pravul de dinți «Cremsier» face dinții foarte frumoși! Prețul 80 fil. — Pravul de dinți «Cremsier» face dinții albi. Prețul 70 fileri. — Perii de dinți, fine. Alegere mare.

Esență de China: contra căderii părului, cu rezultat foarte bun. Prețul 1 cor. 40 fil. — China tannopomada: pentru creșterea părului. Prețul 70 fil. — Oleu de nucă: extract de nucă oleică, pentru păstrarea părului. 1 sticlă 80 fileri.

III. Extracte pentru a vă face singuri tot felul de beuturi răcoritoare și întăritoare, cum și rum și licuier! — — —

Cine voiește a-și pregăti singur beuturi bune și ieftine, ba și rum și licuieri foarte fine: întrebuițeze aceste extracte!

Îți poți face: Rachiul de drojdie. Beutură dulce de vișine. Rachiul de bucate. Borovicica. Rachiul de prune. Șlivoviță. Rum fin pentru thee

Apoi licuieruri: Allasch. De pere, cireșe. Maraschino. De vanilie! Prețul pentru a prepara 1 litră costă 40 fil. din oricare extracte!

Pentru toate scrieți, trimițând banii înainte, ori cerând să vă vie cu ramburs (plata la scoaterea dela poștă), dela

Apotecarul CORNEL N. DEMETER, Orăștie - Szászváros.

Siegmund Károly,

institut chimic pentru curățirea și vopsirea mătasei, stofei etc.

Temesvár-Gyárvaros, Andrassy-út 12.

Intreprindere de primul rang.

Primește spre curățire chimică, cu prețurile cele mai ieftine, fără ca să le descoase, tot-felul de haine de bărbați și femei.

Haine pentru baluri, uniforme, cojoace de iarnă, coviltire, covoare, lucruri de mână, șaluri, dantele, pene, mănuși, ș. a. precum și ghețe din piele albă, etc. etc.

Aranjament modern și de specialitate! Transformarea, curățirea și înălțarea perdelelor de dantele și a țesăturilor.

Atențiune!

SINGURUL INSTITUT DE ASIGURARE

ARDELEAN

TRANSYLVANIA

Str. Cisnădiei 5. SIBIU. Str. Cisnădiei 5.

Recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile, etc. pe lângă premiul recunoscut de cele mai ieftine și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și profeți români gr.-or. și gr. cat. dela așezămintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții și cu termin fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte.

Prospecte în combinațiunile cele mai variate se trimit și se dau gratuit, ori-ce informații în biuourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agentu ile.

Persoane versate în achiziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții foarte favorabile.

Atențiune!

GUIDO KOVÁTS atelier optic, mehanic și electrotehnic.

SIBIU—NAGYSZEBEN, Heitauergasse Nr. 27.

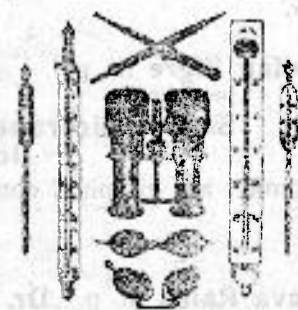
Recomandă depozitul bogat asortat de ochelari și zwickeri, lornete de aur și argint, duble, nickel și plumb.

Cele mai fine lornete campestre și telescoape franceze de operă etc. Aparat și utensillii fotografice.

Barometru și Termometru.

Gramofone.

Atelier pentru aparate fizicale pentru școală etc. —

Tot-felul de cumpene și măsurătoare de fluidități ș. a. pentru vinars, vin, must, oțet și cumpenă pentru — zahăr. etc. —

Mare depozit de instrumente chirurgicale.

Reparările se fac prompt și ieftin. Serviciu conștițios.

„Bihoreana“

instituit de credit și economii societate pe acții în Oradea-mare

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii »BIHOREANA« societate pe acții în Oradea-mare, conform dispoziției §-lui 19 din statute se învită la a

XI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Oradea-mare la 10 Martie 1910 st. n. la 10 ore a. m. în localul institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt următoarele:

1. Alegerea a trei membrii pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul anual al direcțiunii.
3. Raportul comitetului de reviziune despre examinarea contului anual, a bilanțului și a propunerilor pentru împărțirea profitului.
4. Stabilirea bilanțului anual și deliberarea asupra împărțirii profitului.
5. Fixarea prețului marcelor de prezență pe anul 1910.
6. Determinarea scopului spre care, la propunerea direcțiunii, este a se întrebuița suma amintită în §-ul 61 punctul c.
7. Fixarea plății membrilor din direcțiune și comitetul de reviziune.
8. Propunerea direcțiunii referitoare la ajutorul pentru văduva și orfanul fostului cassar Vasile Babi.

Se atrage atențiunea domnilor acționari la următoarele dispoziții din statute:

§. 24 Pentru folosirea dreptului de vot se recere, ca acționarul să fie trecut ca proprietar al acțiilor sale în cărțile institutului cel puțin cu 6 luni înainte de adunare și cu una înainte de aceasta să depună pe lângă revers la direcțiunea institutului, respective la locurile designate de direcțiune, acțiunile eventuale și dovezile de plenipotență.

Acțiunile depuse la locurile designate de direcțiune, se vor lua în conșiderare numai încât reversul despre depunere, cel mai târziu în ziua premergătoare adunării generale s'a depus la institut.

În legătură cu dispozițiile §-lui 24 din statute, avem onoarea a notifica, că în ședința plenară direcțională ținută la 16 Febr. 1910, pentru depunerea, respective primirea acțiilor și edarea documentelor despre depunere, s'au designat în acest an, respective au fost rugate, institutele »Albina«, »Victoria«, »Silvania«, »Economul«, »Oraviciană«, »Patria«, »Timișiana« și »Drăganul«.

Oradea-mare, 16 Februarie 1910.

Direcțiunea institutului.

DEBIT.

CONTUL BILANȚULUI.

CREDIT.

		Cor.	fil.			Cor.	fil.
114	Cassa în număr	70070	67	1	Capital social	1200000	
150	Ciro-Conto la banca austro-ungară	2014	09	118	Fondul de rezervă	208.500	
153	Cassa de păstrare poștală	481	95	39, 85	Fondul de rezervă pentru perderi	15.000	
117, 162	Cambii de bancă	3477001	67	149	Fondul de penziune	43.000	266500
156	Credite ipotecare	576234		147	Depuneri spre fructificare		1727997 04
98	Imprumuturi ipotecare pe amortizare	46095	31	158	Cambii reescomptate		1190993
162	Credite de cont-curent	232398	36	102	Imprumuturi ipotecare pe amortizare cedate		11402 40
92	Credite pe efecte	16010		160	Depozite de casă		24016 95
122	Credite pe obligațiuni cu cavenți	11354		84, 95, 110, 124, 139, 155	Dividende neridicate		888
132	Efecte proprii	135862	50	36	Saldul intereseilor tranzitoare		51883 94
133	Imobile (casa filialei din Tinca)	17000			Profit transportat din 1908	5.130	77
154	Mobilier și recvizite (după descriere)	5507	48		Profit net	115.915	01
136, 137, 140, 144, 146	Diverze conturi debitoare	4697	14				121045 78
		4594727	17			4594727	17

DEBIT

CONTUL PROFITULUI ȘI AL PERDERILOR.

CREDIT

		Cor.	fil.			Cor.	fil.
54	4% interese la fondul de rezervă	8069	48	6	Profit transportat din 1908	5130	77
143	Interese de reescompt	45689	05	Interese:			
145	Interese de lombard	1010	63	109, 120	dela cambii de bancă	266558	81
103	Interese după credit pe amortizare cedate	576	20	116	> credite ipotecare	46458	20
161	Interese după depuneri	76283	48	129	> > pe efecte	1204	47
151	10% dare după interese de depuneri	7628	34	113	> > personale	1107	57
152	Contribuție	20191	16	131	> > de cont-curent	11711	90
123	Salare (pentru funcționari, membri în direcțiune și comit. de reviz.)	45899	84	101	> > pe amortizare	2713	97
159	Spese curente (tipărituri, porto, luminat, încălzit, telefon etc.)	11991	04	35	după capitale elocate la alte institute (70% scutite de dare)	375	40
148	Chirie	2248		64	Venitul imobilelor (darea plătită)	735	
127	Marce de prezență	3774		59	Interese după efecte proprii (scutit de dare)	5246	21
48	Descrieri	2236	16	119	Provizioane	4541	36
	Profit transportat	5130	77	164	Diferința de curs la efecte (scutit de dare)	859	50
	Profit net	115915	01				
		121045	78			346643	16
		346643	16			346643	16

Dr. Coriolan Pap m. p.,
director executiv.

Oradea-Mare, 31 Decembrie 1909.

Iosif Diamandi m. p.
prim-contabil.

DIRECȚIUNEA:

Nicolau Zigre m. p.,
președinte.

Moise Nyes m. p.,
vice-președinte.

Aloizin Nyisztor m. p. Samuil Ciceronescu m. p. Petru Pântya m. p. Andrei Horvath m. p. Dr. Nicolae Popovici m. p.
Iosif Moldovan m. p. Michail Pavel m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Oradea-Mare, 28 Ianuarie 1910.

COMITETUL DE REVIZIUNE:

Toma Păcală m. p., Sava Raicu m. p. Dr. Valeriu Hetco m. p. Petru Popescu m. p. Stefan Tășiedan m. p. Nicolau Căciula m.
președinte. revizor expert al »Solidarității«